БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 61 (17.641). • 14 март 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқлари агентлиги Ўзбекистон республика бўлимининг фаолиятини янада яхшилаш чоралари тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқлари агентлиги Ўзбекистон республика бўлимининг фаолиятини янада яхшилаш ҳамда у ўз вазифаларини янада тўла ва самарали бажариши учун шароитлар яратиш мақсадида Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқлари агентлиги Ўзбекистон республика бўлимига ўз зиммасидаги ҳуқуқларни амалга оширишда Ўзбекистон ССРнинг идора ҳуқуқини беришга қарор қилинди.

Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқлари агентлиги Ўзбекистон республика бўлимига тегишли министрликлар ва идоралар билан биргаликда совет ва чет эл авторларининг республика территориясида фойдаланиладиган ва уларга авторлик гонорари Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқлари агентлиги орқали тўланадиган асарларини рўйхатга ва ҳисобга олиш ишларини янада яхшилашга эришиш; ҳуқуқдан фойдаланувчи ташкилотлар чет эллик авторларнинг асаридан нечоғли фойдаланаётганликлари ҳамда авторлик ҳуқуқини муҳофаза қилиш билан боғлиқ валюта маблағларни нечоғли ўзлаштираётганликлари устидан контролни кучайтириш; асарлардан театр-томоша корхоналари, маданий-маърифий муассасалар, нашриётлар, шунингдек декоратив-амалий санъат асарларини чиқарувчи корхоналар фойдаланганликлари учун авторлик мукофот пули ва ажратма пул белгиланган тартибга мувофиқ ўз вақтида тўғри ўтказиб турилишини таъминлаш таклиф этилди.

Область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқлари агентлигининг республика бўлими, унинг жойлардаги вакиллари ишлаши учун тегишли шароитлар яратиш чораларини кўриш, уларни тегишли бино, инвентарь ва телефон алоқаси билан таъминлаш чораларини кўриш вазифалари топширилди.

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ЛЕНИНЧА ВАХТАСИ

110

ЭКОНОМИКАНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ҚУДРАТЛИ МАНБАИ

Экономикани барқ урдириб ривожлантириш учун шунчалик кўп ва қудратли ижтимоий ишлаб чиқариш фондларига эгамизки, партия ва ҳукуматимиз ишчи коллективлари олдига бу халқ бойлигидан самарали фойдаланиш вазифасини қўймоқда. Фондлар самарадорлигини ошириш экономика ва халқ фаровонлигини юксалтиришнинг қудратли манбаидир.

Совет ҳокимияти йилларида республикамизда асосий ишлаб чиқариш фондларининг ҳажми 40 миллиард сўмликдан ортиб кетди. Партия XXV съезди ишлаб чиқариш фондларидан янада оқилона ва самарали фойдаланишнинг улкан программасини белгилаб берди. Ишчилар ва мутахассислар, меҳнат коллективлари партия кўрсатмаларига амал қилиб, асосий фондларни вужудга келтириш учун сарфланган ҳар бир сўм самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирлар комплексини муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва имкониятларини сафарбар этмоқдалар.

Ўнинчи беш йилликда экономиканинг барча соҳаларида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш учун кураш қизғин давом этмоқда. 1980 йилнинг охирига бориб республикада асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,4 баравар кўпаяди. Сарфланган капитал маблағнинг самарасини лоақал бир тийин ошириш республика халқ хўжалигига қўшимча тарзда 50 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот етказиб бериш имконини яратади. Илғор ишлаб чиқариш коллективлари мавжуд асосий фондлардан оқилона фойдаланиш, ҳар бир машина-ускуна ҳисобига тайёрлаб чиқариладиган маҳсулот ҳажмини мунтазам ошириб боришга муваффақ бўлмоқдалар.

Илғор коллективларнинг тажрибаси сменалар коэффициентини ошириш ишлаб чиқариш самарадорлигини кўтаришнинг муҳим резерви эканлигини тасдиқлаб турибди. Республика кўмир саноати корхоналари сменалар коэффициентини муттасил оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Енгил саноат корхоналарида ҳам сменалар коэффициентини яхшилаб боришга қаратилган тадбирлар муваффақиятли бажарилмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, қатор корхоналарда, айниқса, бинокорлик ташкилотларида машина ва механизмлар қувватидан иш кунининг барча соатларида бир хилда фойдаланилмаётир. Партия ва ҳукуматимиз фондлар самарадорлигини ошириш масалалари билан астойдил шуғулланиб ўтган йилларнинг бой тажрибасини кенг оммалаштиришга даъват этмоқда. «Етмишинчи йилларда, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашув вақтида сўзлаган нутқида, — биз бутун экономикамизни интенсив ривожлантириш, самарадорлик ва сифатни ошириш, хўжалик фаолиятининг пировард натижаларига асосий эътиборни қаратиш тарафига буриб юборишга киришдик. Саксонинчи йилларда биз партия иқтисодий стратегиясининг ўзагини ташкил этувчи мана шу энг муҳим ишни давом эттиришимиз ва ниҳоясига етказишимиз лозим».

Таҳлиллар шуни кўрсатадики, баъзи корхоналарда машина-ускуналар сменалар давомида электр энергияси, ёқилғи, хом ашё, кооперация буюмлари етишмаслиги оқибатида тўхтаб қолмоқда. Бундай корхоналарда ускуналарнинг бекор туриши бутун иш вақтининг 15 процентига тўғри келаётганлиги ачинарлидир. Масалан, Сергелидаги қуёш нуридан муҳофаза қиладиган ускуналар заводида ҳар бир квадрат метр ишлаб чиқариш майдони ҳисобига нормада белгиланганидан 40 процент кам маҳсулот тайёрланмоқда. Оҳангарон цемент комбинатида эса прогуллар сабаб бўлиб, ускуналарнинг бекор қолишига йўл қўйилмоқда. Республикадаги химия машинасозлиги, станоксозлик, бинокорлик материаллари саноати корхоналарида ҳам иш вақтининг бекор ўтишига барҳам берилган эмас.

Доҳиймиз В. И. Лениннинг кимдаки қудратли техника мавжуд бўлса, қаердаки уюшқоқлик, интизом барқарор бўлса, ана шу ерда улкан марралар эгалланавериши тўғрисидаги кўрсатмаларига қатъий амал қилиш. асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш самарадорлигини муттасил яхшилаб бориш зарур. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари хўжалик органлари билан ҳамкорликда корхоналар фаолиятини таҳлил қилганда бунга алоҳида эътибор беришлари, асосий фондлар самарадорлигини ошириш масалалари билан чуқурроқ шуғулланишлари лозим.

Улуғвор беш йиллигимизнинг якунловчи йили икки ойи натижалари экономиканинг турли тармоқларида асосий фондлардан фойдаланиш яхшиланиб бораётганлигини кўрсатмоқда. Лекин машина-ускуналарнинг умрини зое ўтказаётган, ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланмаётган, янги фойдаланишга топширилган участка ва корхоналарнинг пойиҳада белгиланган даражада ишлашини таъминламаётган коллективлар ҳам бор. Асосий фондлардан фойдаланиш самарадорлигини оширишда Урганч ёғ-мой ишлаб чиқариш бирлашмаси, Самарқанд суперфосфат заводи каби корхоналарнинг партия ташкилотлари резервлардан оқилона фойдаланиш тадбирларини кўришлари, фондлар самарадорлигини оширишга қаратилган ташкилий ва техникавий тадбирларнинг изчил амалга оширилишига кўмаклашишлари керак.

Янги техникани жорий этиш, сменалар коэффициентини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаб бориш, корхоналарни техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш — ана шуларнинг ҳаммаси партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини муттасил яхшилаб боришга, якунловчи йил планлари ва социалистик мажбуриятларининг ортиғи билан адо этилишига имкон беради.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси бугун, 14 март куни соат 14 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари соат 13 дан бошлаб бугун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси бугун, 14 март куни соат 13 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида ўтказилади.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Қува районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини белгиланганидан 10 кун аввал тугаллашга муваффақ бўлдилар. Бу ерда 92 та ҳайдов ва чопиқ трактори, 24 та сеялка, 47 та культиватор, 46 комплект борона мавсумга тахт қилиб қўйилди. Суратда: колхознинг моҳир механизатори, коммунист Мухтор Аҳмаджонов. У ўз агрегатини ҳаммадан аввал ремонтдан чиқариб, ишга шай қилиб қўйди.

Р. Ашуров фотоси. [ЎзТАГ].

31 МИНГ ТОННА «КУМУШ ТОЛА» УЧУН

ПИЛЛАЧИЛАР, МАВСУМГА ШАЙЛАНИНГ!

Республикамиз пиллакорлари 1979 йилда 410 минг қути қурт уруғини парваришлаб, она-Ватанга 28.368 тонна «кумуш тола» армуғон этдилар. Қашқадарё, Самарқанд, Наманган областлари, 12 район пиллачилик ғолиблари деб топилди. Фарғона области 5.430 тонна пилла тайёрлаб, миқдор жиҳатдан энг юксак натижага эришди.

КПСС XXV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин нутқларидан руҳланган пиллакорларимиз 1980 йилда 460 минг қути қурт уруғини парваришлаб, 31.000 тонна «кумуш тола» етиштиришга азму қарор қилдилар.

Қуйида Фарғона область Олтиариқ районидаги Энгельс номли колхоз, Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг донгдор «кумуш тола» ижодкорлари Фазилатхон Қўзибоева билан Ҳадичахон Олтмишеванинг мақоласини ўқийсиз.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йилида республикамиз пиллакорлари қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар, пилла тайёрлаш юзасидан белгиланган планлар, социалистик мажбуриятларни шараф билан бажардилар. 1979 йилдагина она-Ватан пиллакорларимиздан 28.368 тонна «кумуш тола» қабул қилди.

Ютуқларимиз катта, галдаги вазифаларимиз янада улканроқдир. Бу йил республикамиз бўйича давлатга 31.000 тонна юқори сифатли пилла етказиб бермоғимиз лозим. Бу юксак мажбуриятни муваффақиятли адо этмоқ учун нималар қилиш керак? Биз шу ҳақда фикр юритмоқчимиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ғамхўрлиги туфайли республикамизда пиллачиликнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди, замонавий усулда инкубаториялар, қуртхоналар қурилди ва қурилмоқда. Пилла қуртининг юқори сорт «кумуш тола» берадиган зотлари яратилди ва яратилмоқда. Янги тутчилик плантациялари ташкил этилиб, мавжудларининг ҳосилдорлиги оширилмоқда. Пиллакорларимизнинг моддий манфаатдорлиги кучайтирилмоқда. Ана шу имкониятлардан оқилона фойдаланиб, 1980 йилда республикамиз бўйича 31 минг тонна пилла тайёрлашни таъминлаш шарафли бурчимиздир.

Бу йил ўтган йилдагидан анча кўп — 460 минг қути пилла қуртини парваришлаймиз. Инкубаторияларда қуртни узоғи билан 10 кунда очириб, пиллакорларимизга тарқатишимиз керак. Бунинг учун ҳар 70—80 қути қурт уруғига битта инкубатория очайлик, ҳар қутисидан камида 45—50 минг дона соғлом пилла қурти олишга, уни агротехника қоидалари асосида парваришлаб, мавсум охиригача тўла сақлаб қолишга эришайлик! Очирилган қурт инкубаторияларда узоқ ётиб қолмасин, дарҳол пиллачилик бригадалари, звеноларига тарқатилсин. Шу мақсадда колхозлар, совхозлар ва бошқа ташкилотларда бригадалар, звеноларни малакали пиллакорлар ҳисобига комплектлайлик!

Пилла қурти боқиладиган бинолар, хоналар ёруғ, тоза, озода бўлиши, айниқса марказлаштирилган тарзда қурт боқишга алоҳида эътибор берилиши, қуртхоналар мутахассислар бошчилигида дезинфекция қилиниши, ҳавонинг мўътадил бўлиши таъминланиши лозим. Пилла қурти ғоятда нозик бўлиб, бутун парвариш давомида алоҳида ғамхўрлик қилинишини талаб этади. Шундай экан, ҳар қути қурт уруғи ҳисобига 70—75 квадрат метр сўкичаклар бўлишини таъминлаш хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассисларнинг муҳим бурчидир. Сўкичаклар нечоғли кенг бўлса, қурт шунча эркин ва соғлом ўсади, ўраган пилласининг салмоғи ортиб, сорти юқори бўлади.

Маълумки, баҳор ҳавоси тез ўзгарувчан бўлади, ҳарорат гоҳ кўтарилиб, гоҳ пасайиб туради. Пилла қурти учун эса бир маромдаги ҳарорат керак. Ҳароратнинг маромида бўлишига эришмоқ учун қуртхоналарга печкалар қурилиши, ўтин-кўмир етарли миқдорда жамғариб қўйилиши, ҳаво вақти-вақти билан алмаштириб турилиши лозим.

Ҳозир пиллачиликда энг муҳим босқич бошланди. Колхозлар ва совхозлар катта майдонларга тут кўчатлари ўтқазди. Мавжуд тут дарахтлари амалга кириб қолди. Муҳим вазифа ҳамма тутзорларни синчковлик билан парваришлашдан, суғориш ва озиқлантиришдан иборат. Баргни кўпайтириш учун, шаҳарма-шаҳар барг қидириб юрмаслик учун нималар қилиш даркор бўлса, ҳаммасини шу кунларда қилайлик! Тут дарахтлари ва плантацияларни кўз қорачиғидек асрайлик, ҳосилдорлигини кўтарайлик! Баргдан фойдаланишда эгасизлик, пала-партишликка йўл қўймайлик!

Пилла ҳар дона қуртдан олинади. Лекин пилла қуртининг кушандаси кўп. Хушёр бўлинмаса чумоли ва бошқа ҳашаротлар, қушлар қуртга катта зарар етказади. Бунга йўл қўймаслик учун зарур бўлган ҳамма профилактик чоралар кўрилиши керак. Қурт бригадалар ва звеноларга тарқатилган кундан бошлаб, пилла терими тугаллангунча пиллакорлар хушёрлик билан иш олиб бормоқлари лозим. Айни кезда пилланинг салмоқли, тош босадиган бўлишига алоҳида эътибор қилинишини талаб этилади. Афсуски, айрим ҳолларда пиллакорларнинг бепарволиги, барг вақтида солинмаслиги оқибатида пилла катта-кичик бўлиб қоляпти. Илғор пиллакорлар баргга тўймай дастага кирмаётган қуртларни териб олиб алоҳида парваришламоқдалар. Ҳамма жойда зарур топилган чорда шундай қилайлик!

Пилла қуртини жадал усулда боқиш методи кенг қўлланяпти, илғор пиллакорлар қуртни кеча-кундуз парваришлаб 25—26 кунда дастага киришини, бир ой чамасида пиллани териб давлатга топширишни таъминлаяпти. Барча хўжаликларда жадал усулни кенг қўллайлик, бу қўлимиздан келадиган иш. Кейинги вақтларда дастага кирган қуртларни бошқа хоналардаги сўкичакларга кўчириб, кирмаганларини жадал парваришлаш усули ҳам қўлланиляпти ва яхши натижа беряпти. Шундай қилинганда ҳар қути қурт уруғидан олинган пилла 40—50 килограмм кўпаяпти. Бу янгиликни ҳам ҳамма жойда кенг жорий этайлик!

Ҳосил тақдири учун пиллакорлар жавоб беради. Шундай экан, пиллакорларимиз парваришни ўзлари олиб боришлари, қуртни иккинчи даражали ишлар билан банд кишиларга ташлаб қўймасликлари керак. Қурт кичик ёшида бачки шохлар барги билан, катта ёшга кирганда асосий навдаларнинг барги билан боқилиши керак. Ҳар қандай вазиятда ҳам баргдан тежаб-тергаб фойдаланиш, исроф бўлишига йўл қўймаслик, айниқса муҳимдир. Барг кесадиган кишилар келаси йиллар ҳосилини ҳам кўзлаб ўз бурчларини ўташлари лозим.

Барг кесишга ишнинг кўзини биладиган кишилар ажратилиши, бу иш тонг саҳарда ёки кечқурун ўтказилиши керак, шунда барг сўлимайди, қуртхоналарда баргни сақлашга ҳам эътибор билан қаралиши лозим. Чунки сўлиган ёки қуриган баргни қурт яхши емайди, ғон олиш пайтида баргнинг бир қисми чиқиндига чиқиб кетади. Бунга йўл қўйиб бўлмайди. Барг ташиш учун етарли миқдорда транспорт воситалари ажратилиши шарт.

Қурт боқишдан ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишлар узоғи билан 30—35 иш кунида тугалланади. Шу даврда пиллакорларимиз бир-бирларининг ишларини кузатиб боришлари, ютуқларни ўртоқлашишлари, камчиликларни ҳамкорликда зудлик билан бартараф этишлари керак. Сўкичакларга солинадиган дасталар 10—12 кун олдин тайёрланиб, қуритилиши шарт. Шунда пилла димиқмайди, юқори сифатли бўлади. Қурт дастага кирган кундан бошлаб, пиллани териш, махсус идишларда давлат тайёрлов пунктларига ташиб беришга тараддуд кўрилиши лозим. Пилла қоплаииб, машиналар, тележкаларга босилиб ташилмаслиги керак.

Биз пиллакорларимизнинг эътиборини яна бир муҳим масалага қаратмоқчимиз. Ўтган йили 267 хўжалик ҳар қути қурт уруғидан республикамизнинг ўртача кўрсаткичидан паст ҳосил олди. Бу йил ана шу хўжаликларни пешқадамлар сафига кўтарсак қўшимча 2000 тонна пилла олишимиз мумкин ва лозим. Якунловчи йилда республикамиз бўйича пилла тайёрлаш плани ва социалистик мажбуриятини бажармаган биронта хўжалик, район бўлмаслигига чақирамиз. Ҳамма хўжаликларда 100—120 килограммчилик ҳаракатини кучайтирайлик! Биз ушбу мақолага имзо чекиш билан ўзимиз парваришлаган ҳар қути қурт уруғидан 120 килограммдан пилла олишга сўз берамиз, пиллакорларимизни биз билан тенглашишга даъват этамиз.

Фазилат ҚЎЗИБОЕВА,
Фарғона область Олтиариқ районидаги Энгельс номли колхоз пиллачилик звеноси бошлиғи.

Ҳадича ОЛТМИШЕВА,
Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхози пиллачилик звеноси бошлиғи.

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТЛАР

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшган ходимларнинг катта бир группасига 13 март куни Тошкентда ҳукумат мукофотларини топширди.

Жиззах районидаги «Москва» колхозининг бригадири У. Орифжоновага, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибовга, «Хорезмводстрой» тресги Урганч қурилиш-монтаж бошқармасининг экскаватор машинисти М. И. Довбняга, Амударё районидаги Энгельс номли колхоз тракторчиси Р. Еркеевга, Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Ш. Назаровга, Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг звено бошлиғи А. Сулаймоновга, граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг самолёт командири Г. И. Цховребовга Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилди. Улар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган ғоят катта муваффақиятлари, 1979 йилда дон, пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтириш соҳасидаги план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда кўрсатган шавкатли меҳнати учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган эдилар.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг раиси М. Г. Хван, Фрунзе районидаги К. Маркс номли колхоз раиси Х. Худойбердиев Ленин орденини олдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаевга, республика Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиевга, Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймировга, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримовга, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камоловга, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримовга, Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуровга, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. С. Ашуралаевга, республика қишлоқ хўжалиги министри А. А. Уркинбоевга ва бошқа ўртоқларга Октябрь Революцияси ордени топширилди.

Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Е. Айтмуротов ва бошқа кишилар Меҳнат Қизил Байроқ орденини олдилар.

Халқлар Дўстлиги ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари, «Шавкатли меҳнат учун» ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медаллари ҳам топширилди.

Фрунзе районидаги К. Маркс номли колхоз раиси Х. Худойбердиев, «Узплодоовощвинпром» бирлашмасининг раиси А. Алимов, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрлигининг етакчи инспектор агрономи К. К. Курочкин, Ўзбекистон ССР халқ шоири Уйғун (Р. Отақўзиев) меҳнатларига берилган энг юксак баҳо учун партия билан ҳукуматга самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар, бундан буён ҳам куч, билим ва тажрибамизни партия XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларини амалга ошириш ишига бағишлайверамиз, деб ваъда бердилар.

Ш. Р. Рашидов мукофотланганларни сидқидилдан самимий табриклади, уларга Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатда янгидан-янги ютуқлар, 1980 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақада бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини тилади. (ЎзТАГ).

КОЛХОЗ ЛИМОНЗОРИДА

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз лимонзорида мўл ҳосил етилмоқда. Хўжалик цитрусчилари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий академиги — машҳур «Юбилей» ва «Тошкент» лимон навларининг автори Зайниддин Фахриддинов раҳбарлигида В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўриб, бу йил бир ярим миллионта, яъни ўтган йилгидан уч юз минг дона кўп лимон етиштириб, савдо тармоқларига жўнатишга сўз бердилар. Айни вақтда тошкентлик цитрусчилар Ўзбекистон, Тожикистон, Қозоғистон ва бошқа республикаларнинг хўжаликларига етказиб бериш учун 25 минг туп лимон кўчатини тайёрламоқдалар.

13 март куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. Камолов, Г. М. Орлов, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, область ижроия комитетларининг раислари колхоз лимонзорини бориб кўриб, цитрусчиларнинг ишлари билан танишдилар. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Уй-жой-коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш ходимларини эзгу хизмат усталари, деб аташади. Шу ходимларнинг ғамхўрлиги туфайли шаҳар ва посёлкаларимизнинг хуснига хусн қўшилмоқда, квартираларимиз шинамроқ бўлиб бормоқда, турмушимиз яхшиланмоқда.

13 март куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш уй-жой-коммунал хўжалик ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари кунига бағишланди. Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова доклад қилди.

(ЎзТАГ).

КАФТИМДАГИ ЧАНОҚ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, калининлик тўқувчи Л. И. ПАРФЕНОВАнинг ён дафтаридан

1979 ЙИЛ

22 ОКТЯБРЬ

Наманганга, тўқувчиларнинг Бутуниттифоқ семинар кенгашига самолётда учиб кетяпман. Комбинатимиздан мастер ёрдамчиси Владимир Леонов ҳам мен билан бирга. Самолётда семинарнинг бошқа иштирокчилари — Донецк, Москва, Эстониядан бораётган тўқувчилар билан танишдим.

Намангандаги аэродромда бизни гулдасталар билан кутиб олишди. Кейин ҳам қаерга бормайлик, ҳамма ерда гуллар тақдим этишди. Кеч куз бўлса ҳам, Ўзбекистон табиати тўлақонли ҳаёт кечирмоқда.

Биринчи куниёқ Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинатига бордик. Комбинат раҳбарлари билан суҳбатлашдик. Кейин ишлаб чиқариш билан танишдик. Корхона ҳали навқирон, эндигина ўн ёшга тўлган. Комбинатни ишга туширишда бутун мамлакат тўқимачилари — Иваново ва Тошкент, Душанба ва бизнинг Калинин тўқимачилари ёрдамга келишди. Наманганликлар белгиланган қувватларни ўзлаштириб олишди. Аммо сўнгги йилда комбинат «оқсаб» қолди. Планни бажармади, машиналарнинг унумдорлиги пасайиб кетди, хом ашё сарфи кўпайди, ипларнинг узилиши ортди. Тўқувчиларнинг малакасини ошириш суст, кўп дастгоҳда ишловчилар бармоқ билан санарли даражада.

Комбинатни қандай қилиб қолоқликдан чиқариш мумкин. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги тажрибаларини ўртоқлашиш, наманганликларнинг ишини ўз кўзлари билан кўриш ҳамда фикр-мулоҳазаларини очиқ-ойдин айтиш учун Россия, Украина, бошқа республикаларнинг энг яхши тўқувчиларини Наманганга таклиф этди.

Семинарга келганлар орасида мен азалдан таниш бўлган донгдор тўқувчилар озмунча эмасди. Ҳаммамиз бу учрашувдан шод эдик. Расмий семинарнинг очилишидан олдиноқ — кечқурун меҳмонхонада чинакамига семинар бошланиб кетди. Ҳар ким ўз корхонасида қандай янги дастгоҳлар пайдо бўлганини, қандай усуллар қўлланилаётганини, қандай газламалар тўқиб чиқарилаётганини сўзларди.

23 ОКТЯБРЬ

Шаҳар билан танишиб чиқдик. Ўлкани ўрганиш музейи, Жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати уйида бўлдик. Экспонатлар ўзбек халқи ҳаётида юз берган буюк ўзгаришлардан ҳикоя қиларди. Чойхонада бўлдик. Бир пиёла кўк чой баҳонасида катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган мўйсафидларнинг жиддий суҳбатларини, одамларнинг ҳазил-мутойибаларини, шодон кулгиларини эшитдик. Чойхонада спиртли ичимлик эмас, балки фақат чой ичилишини кўриб ҳавасим келди...

Тўқимачиларнинг ажойиб дам олиш зонаси бўлиб, у бир вақтлари тақир бўлган жойда экан. Наманган канали қазилиб бу ерга ҳам сув келганида тақир участкаларини корхоналарга тақсимлаб беришибди. Мана энди бу жойларда гуллар чаман-чаман очилган, сабзавот, мева етиштирилмоқда, ҳатто лимонарийлар ҳам бор. Дам олувчиларга уйчалар қуриб берилган, фаввораларли сув ҳавзалари ёнида арғимчоқлар муҳайё. Бу ерда ишчилар ҳордиқ чиқариб боғ-роғларга қарашади. Бу боғлар ҳар бир корхонага, ҳар бир цехга ажратиб берилган.

Очиқ ҳавода каттакон қозонда тайёрланган палов нақадар тотли! Ўзбек музикаси, қўшиқлари, рақслари... Бундай ҳордиқ, бутун иш ҳафтасига зўр мадад беради.

Шу ерда, дам олиш зонасидан туриб шаҳарга қарасангиз, бамисоли кафтда тургандай туюлади. Ҳов ана, комбинат. Унинг ёнгинасида уй-жой массиви. Худди шу ерда, комбинат территориясида саноат ва озиқ-овқат магазинлари, сартарошхона жойлашган. Уй-жой шароити яхши. Келин-куёвлар никоҳнинг эртасигаёқ янги квартираларнинг калитини олишади. Ишчиларнинг фарзандлари болалар боғча ва яслиларида тарбияланмоқда.

24 ОКТЯБРЬ

Бундай кун асло такрорланмайди. Ҳаммамизга этак тутқазишди, пахтазорга қараб йўл олдик.

Инсоннинг беқиёс диққат-эътибори ва ғамхўрлигини талаб қилувчи «қуёш фарзанди» шу экан-да. Пахта терими бунчалар машаққатли меҳнат эканлигини ҳатто кўз олдимга ҳам келтиролмасдим. Кун бўйи жазирама қуёш тиғида бўйнингга осилган этак билан энгашиб ишлайсан. Этакка саккиз килограммгача пахта кетаркан. Шунга қарамай «оқ олтин»нинг нафис толасини кафтингга олганингда аллақандай зўр туйғу чулғаб олади кишини. Муттасил этакни шундай толага тўлдириб борасан. Теримчи қизлардан орқада қолмасликка қанчалик интилмайлик, уларга етиб бўлмади! Уларнинг бармоқлари бизларникидан бир неча баравар тез ва чаққон ҳаракат қиларди. Гарчи унча кўп пахта термаган бўлсак ҳам, биз, тўқимачилар пахтани, ҳар бир толани, ҳар бир чаноқни авайлаб асраш зарурлигини чуқур ҳис этдик.

Бу ерда пахта терими ҳамманинг юмуши экан. Шундай дамларда ҳамма — уй бекалари ҳам, пенсионерлар ҳам, ўқувчилар ҳам далада бўлишади. Ҳамма ерда фақат пахта ҳақида гап юритилади. Бошқа барча мавзулар вақтинча унутилгандек бўлиб туюлади. Пахтазорда «зангори кема» — пахта териш комбайни гумбурлаб ишлаяпти. Комбайнга алоҳида участка ажратиб қўйиларкан: бу участкадаги ғўзаларнинг барги тўктириларкан. Бунинг учун самолёт пахтазорга дори пуркаркан. Шундан сўнг ғўза барги сўлиб тўкиларкан.

Бу йил пахтакорларга ниҳоятда оғир келди. Баҳор чўзилиб кетди, кузги ноқулай об-ҳаво пахта теримини 40 кун кечиктириб юборди. Кўпчилик кўсаклар ҳали хом. Одамлар об-ҳаво ҳақидаги маълумотларга диққат билан қулоқ солишади: «Пахтани нест-нобуд қилмай териб олишимиз учун ҳавойи жаҳон туриб берса эди» деб қўйишади. Йўл чеккаларида симёғочларга маҳкамлаб қўйилган пахтани ташлайдиган қизил яшикларни кўрдик. Машинадан пахтанинг бир чаноғи тушиб қолса ҳам йўловчилар уни олиб яшикка солиб қўйишарди.

25 ОКТЯБРЬ

Тонгда — беш яримда турдик. Бугун цех дастгоҳларида ишлашимиз керак. Ҳаммамиз, айниқса, мен ҳаяжонда. Ахир мана уч йилдан буён тўқувчи эмасман-да. Тўғри, ўқув курси комбинати директорининг ўринбосари деган янги лавозимда ҳам ёш тўқувчилар тайёрлай бориб ўзимнинг касбимни унутмайман. Лекин барибир суръатни йўқотмаганмиканман, деб ташвишланяпман.

Цехга кириб келдик. Қандай ёруғ, кенг жой. Дастгоҳларга хоҳлаган томонингдан келишинг мумкин. Ҳар бир участкада тўқилган газламани сақлайдиган мосламалар жиҳозланган. Мана шундай цехга кириб келишинг билан беихтиёр яхшироқ меҳнат қилиш иштиёқи туғилади. Бугун цех жуда тантанавор кўринишда — транспарантлар, гуллар оғушида.

Наманганлик тўқувчи қизлар бизларни илиқ табассум билан кутиб олишди. Улар ишлаётган дастгоҳларни обдан ўрганиш, кўникиш учун камида икки соат уларнинг ишига разм солишимиз керак. Кейин эса биз олти соат уларнинг ўрнини эгалладик. Мезбонлар энди бизнинг ишимизни кузатишди. Дастгоҳлардаги ёзувларга қараб кимнинг ким билан ишлаётганини билиш мумкин эди. Ёшгина тўқувчи Марҳабо Аҳмадалиева Тошкентдан келган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Павловна Казанцева билан; Глухово ип газлама комбинатининг тўқувчиси, Подмосковьедаги дастлабки кўп дастгоҳда ишлаганлар Волкова ва Ананьева номидаги мукофот лауреати Валентина Петровна Кукина наманганлик тўқувчи Людмила Фёдоровна Хотенова билан ишлади. Шу беш йилликдаёқ 13 йиллик нормани бажариб қўйган москвалик Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мария Дмитриевна Полишчукнинг шериги шу ерлик тўқувчи Елизавета Филипповна Захарова эди.

Тажрибали тўқувчи Нина Чернишева мен билан ишлади. Бир-биримизни бир оғиз гап биланоқ тушуниб олдик. АТ-120 дастгоҳларини яхши билардим. Бир марта, иккинчи марта айланиб чиқдим. Яхши билиб олган нарсанг ҳеч қачон хотирангдан кетмас экан. Икки соатдан кейин тўқувчи ўзига қарашли 23 дастгоҳни менга топширди. Нормага кўра 12 дастгоҳ бўлиши керак эди. Сменани дадил ўтказдим. Баъзи нарсалар менга ёқмади. Нима учун ҳар бир тўқувчи бир йўла 3-4 артикулдаги газламани чиқариши керак? Цехни участкаларга бўлиб ташлаб, ҳар бир участкада биттадан артикулдаги газламани чиқарса яхши бўлмасмикин. Ахир бошқа корхоналарда, шу жумладан бизнинг Калининдаги комбинатда шундай қилинади-ку. Ўришнинг сифатсизлигини ҳам пайқаб қолдим. Шунинг натижасида тўқувчилар ибораси билан айтганда «орқа томонда» иш кўпайиб кетяпти. Автоматлар дуруст ишламайди, кўп ғалтаклар бузилиб ётибди.

Сменадан кейин ҳаммамиз — меҳмонлар ҳам, мезбонлар ҳам биргалашиб комбинат бошқармасининг қизил бурчагида тўпландик. Ўзбекистон ССР енгил саноат министрининг ўринбосари Обид Соқиевич Соқиев машина ва ускуналарнинг созланишида, наманганликларнинг иш усулида бизга нималар ёқди-ю, нималар ёқмади — ҳаммасини очиқ-ойдин айтишимизни сўради. Қизғин, самимий суҳбатлашдик, менимча, фойдали суҳбат бўлди.

Мария Дмитриевна Полишчук ҳам хилма-хил артикуллардаги маҳсулот ишлаб чиқаришдан воз кечишни маслаҳат берди. Ҳар бир тўқувчини муайян артикулдаги газлама ишлаб чиқаришга ихтисослаштириш оқилона иш бўлур эди. Чунки бу нарса тўқувчиларнинг меҳнатини енгиллаштириб, уларнинг иш унумини оширган бўлур эди. Ёрилган, қириляган ғалтаклар толанинг кўплаб узилишига сабабчи бўляпти, деди у. Ёшларнинг маҳоратини ошириш учун нималар қилиш лозимлиги ҳақида фойдали маслаҳатлар берди.

Донецклик тўқувчи В. И. Павлова дастгоҳларга қарашли сменадошлар ўртасидаги муносабат нечоғли муҳим роль ўйнашини таъкидлади. Дастгоҳга ўрнатилган асос бир ой ишлайди, дастгоҳнинг ўзи эса ўша-ўша. Демак, ҳар иккови ни ҳам батартиб сақлаш лозим бўлади. Глухово ва Шахтинск комбинатларининг мастер ёрдамчиларидан А. Бельяков билан И. Удотов кўп қизиқарли таклифларни киритишди. Ускуналарга қандай қилиб яхшироқ қараш, мастер ёрдамчилари смена топшириш ва қабул қилишни қандай йўлга қўйишни тушунтириб беришди.

Мен ҳам сўзга чиқдим. Менинг назаримда, улар нималарни бой бераётганликларини очиқ-ойдин айтиб бердим. Аввало, сменани қабул қилиш ва топшириш чоғида дастгоҳлар тўхтаб туришидан кўп нарса бой берилмоқда. Бизда ишчилар азалдан дастгоҳларни иш жараёнида қабул қилиб олишади, смена алмашиш чоғида ҳамма маҳсулотни чиқаришга ёрдамлашишади. Энг муҳими, дедим мен, мураббийлик ҳаракатида. Ўзим «Пролетарка» мураббийлари кенгашининг раиси бўлганим учун бу нарса менга жуда тушунарли. Мезбонларни бизнинг тажрибамиз жуда қизиқтириб қўйди. Негаки, наманганликлар ишлаётган цехларда ходимларнинг саксон процента ёшлардан иборат.

Кенгашдан кейин сменадошим Нина Чернишева билан тўқувчи Тамара Фомушкина ёнимга келишди. «Ўн йилдан буён носоз комплектда ишлаб ҳафсалам пир бўлаёзди. Ҳамкасбларим бошқа корхоналарда кўп дастгоҳларга хизмат қилишга ўтаётганларини эшитиб ва тинглаб уларга ҳавас қилардим. Мен бўлсам дурустроқ мастер ёрдамчиси йўқлигидан, дастгоҳларнинг техник ҳолати ёмонлигидан бундай қилолмасдим. Бутун қобилиятингни сарфлаб ишлагинг келадики, бирам! Маҳоратимни ёшларга ўргатгим келади. Нима қилиш кераклигини мана энди тушуниб етдим, кайфиятим чоғ бўлди. Гарчи, менга отпускага чиқинг деб таклиф этишаётган бўлса ҳам мен оталиққа олган тўқувчиларга маҳоратимни ўргатмай туриб ҳеч қаёққа бормайман», деди Фомушкина.

Дарҳақиқат, қизил бурчакда бўлиб ўтган кенгашнинг ўзида ҳам наманганликлар бизга миннатдорчилик билдиришиб, меҳмонлардан нималарни ўрганишмоқчи эканликларини айтишди. Худди шу ерда наманганликлар билан меҳмонлар ўртасида 1980 йил учун социалистик мусобақа шартномаси имзоланди. Бир сменада ишлаган тўқувчилар ўзаро мусобақа шартномасини тузишди, мастер ёрдамчилари ҳам ўзаро беллашадиган бўлишди. Ҳаммаси бўлиб, турли республикалардан 28 тўқувчи ва 12 мастер ёрдамчиси мусобақалашишга аҳд қилишди. Мен ўқув курси комбинатимиз билан М. Мамажонов директорлик қилаётган ҳунар-техника билим юрти ўртасидаги мусобақа ҳақидаги шартномани имзоладим.

Кечқурун комбинатнинг Маданият саройида бадиий ҳаваскорларнинг концерти бўлди. Раққоса ва қўшиқчилар истеъдодли экан. Шундай ажойиб Маданият саройида уларни вояга етказиш мумкин-да. Бундан бир йил илгари қурилган бу саройда ҳамма нарса: спорт зали ҳам, тўгараклар иш олиб борадиган хоналар ҳам мавжуд. Концертда ўтириб ўзбек миллий куйларини тингларканман, ҳамон бугунги ишдан, қизғин ўтказилган суҳбатдан мамнун эдим.

Мен кўп кенгаш ва семинарларда бўлганман. Аммо, Наманганда ўтказилгани бошқача бўлди. Унинг ташкилотчилари шунчаки, оғзаки тажриба алмашишни уюштирибгина қолмай, аввалига пахтазорда, кейин эса цехда дўстона ҳамкорликда ишлашни яхши ўйлаб топишибди. Эртага очиладиган семинарда биргалашиб фикр юритадиган гапларимиз кўп.

26 ОКТЯБРЬ

Семинар эрталаб соат 10 да Маданият саройида очилди. У «Илғор тажриба — беш йиллик қаноти» шиори остида ўтди. Семинар қатнашчилари Леонид Ильич Брежневнинг қуйидаги сўзларини бир неча бор эслатиб ўтишди: «Илғор коллективларнинг ва айрим новаторларнинг тажрибаси — амалда иш формалари ва методларида, технологияда, бошқаришни ташкил этишда тўнтаришдир. Бу ўринда қатъият, фидокорлик, ҳатто жасорат керак бўлади. Бу ўринда баъзан ўзинг ҳам қайтадан ўрганишинг ва бошқалардан ҳам шуни талаб қилишингга тўғри келади. Кимда-ким янгиликдан чўчиса, қўрқса, бундай одам ривожланишга тўғаноқ бўлади».

Ҳақиқатан ҳам шундай. Мен ҳали тўқувчилигимда янги участкага ўтказишганини эслайман. Ўшанда янги сменадошларимнинг ҳар бири ўзича ишлашга кўникиб қолган эди. Бизнинг ҳаммамиз ягона организм бўлиб, бир-биримизга боғлиқ эканлигимиз, ҳар биримиз фақат ўз сменамиз ҳақида ўйламай, биздан кейинги сменадошимиз ҳақида ҳам ўйлашимиз кераклигига кўниктиргунимча она сутим оғзимга келган эди.

Наманганликлар ҳам ўзлари кўникиб қолган усулларни ўзгартишлари учун жасорат кўрсатишлари керак бўлади. Улар семинар қатнашчилари сўзлаб берган янгиликларни баралла жорий этишлари лозим бўлади.

Юксак унумли ишлашни инженерлик жиҳатдан таъминлаш тажрибаси мени жуда қизиқтириб қолди. Ҳақиқатан ҳам тўқувчиларнинг зўр жисмоний меҳнати ҳисобига эмас, балки илғор технологияни, автоматлаштиришни жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқаришни ўстириш жуда муҳим иш ҳисобланади. Тошкент тўқимачилик комбинати бош инженерининг ўринбосари В. К. Мимрина комбинат инженерлари ип тўқишнинг икки босқичли шлихталаш методини ихтиро қилганликларини гапирди. Бундай усул иплар узилишини 40 процент камайтириш имконини берди. Ип узилиши кам бўлса тўқувчи кўпроқ дастгоҳни бошқара олади. Шу боисдан Тошкент комбинатидаги тўқувчиларнинг 90 проценти одатдагидан кўп дастгоҳларда ишламоқда. Марғилондаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳамма цехларда кондиционерлар ўрнатилган. Тунги сменадагиларга бепул овқат бериладн. Бирлашма парткомининг секретари М. Мадаминов семинарда шу ҳақда гапириб берди.

Шахтинск комбинатининг ёш тўқувчиси Рая Кузнецованинг сўзлари хотирамга ўрнашиб қолди. Жуда ҳаяжонда эди у. Аммо боплаб гапирди. «Қизлар сира ҳам ҳадиксирамасдан кўп дастгоҳда ишлашга ўтаверинг, — деди у. — Мен ҳам бир вақтлари 24 ўрнига 48 дастгоҳда ишлашга ўтишга қўрққандим. Аммо бригададаги дўстларим — мастер ёрдамчиси, қирқувчи, зарядчи менга ёрдам беришди. Биз биргаликда унумдорликни икки баравар оширишга муваффақ бўлдик. Сизлар ҳам шундай қила оласизлар». Бу сўзлар бамисоли даъват, мадад бўлиб янгради.

Мендан «Пролетарка»да мураббийликнинг форма ва усуллари ҳақида батафсил сўзлаб беришни, уларнинг қайси бирларини қўлланаётганимизни айтиб беришимни илтимос қилишди. Ҳунар-техника билим юртига оталиқнинг қандай ташкил қилинганлиги ҳаммани қизиқтириб қўйди. Бизда ҳар бир группага биттадан мураббий оталиқ қилади, булар одатда энг яхши тўқувчи ёки йигирувчи бўлади. Улар ўз оталиқларидаги ёшларга бутун уч йил мобайнида мураббийлик қилишади. Билим юртини битирган бутун бир группа мураббий ишлаётган цехга юборилади. Шу тариқа мураббийлик энди цехда давом этади.

Мен ёшларга тантанали равишда тақдим этиладиган биздаги «Ишчи йўлланмаси» ҳақида сўзлаб бердим. Бу йўлланмада коллективнинг оқ фотиҳаси ҳамда ёш ишчининг дастлабки мажбурияти ёзилган бўлади. Ҳар йили 300 нафар тўқувчи тайёрлайдиган ўқув курси комбинати ҳақида ҳикоя қилиб бердим.

Ўзим ҳам бошқа корхоналардаги мураббийлик тажрибаси ҳақида кўп қизиқарли нарсаларни билиб олдим. Худди бизда бўлгани каби Эстониядаги «Балтийская мануфактура» комбинатида ҳам мураббийнинг социалистик мажбурияти унинг шогирди ишда ва мактабда мажбуриятини адо этган тақдирда бажарилган деб ҳисобланаркан. Бу ҳақда Валентина Муравьёва сўзлаб берди. Бизда бўлгани сингари Марғилондаги В. В. Куйбишев номли ипак комбинатида ҳамда Дзержинский номли Фарғона тўқимачилик комбинатида орқада қолаётганлар билан ишлаш бўйича кенгашлар тузилган. Бу кенгашларнинг аъзолари нима учун айрим ишчилар нормасини бажармаётганлигини муттасил таҳлил этиб, планни бажаришга тўсқинлик қилаётган ҳамма нуқсонларни бартараф этишда уларга кўмаклашадилар.

«Илғор тажрибани қатъият билан умумлаштириш ва ёйиш керак» — семинарнинг ана шу тавсияси фақат наманганликларга эмас, балки ҳаммамизга ҳам тааллуқлидир.

27 ОКТЯБРЬ

Бозорга бориб, қовун сотиб олдик. Қовунни серқуёш Ўзбекистоннинг бир бўлаги сифатида олиб кетамиз. Кечқурун самолётда учиб кетмоқчимиз.

Бугун Фарғона ва Марғилонга — иккита тўқимачилик марказига боришимиз керак. Фарғона — боғ-роғлар шаҳри. Энг олдин Жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати уй музейини бориб кўрдик.

Кейин Фарғона тўқимачиларининг эндигина қуриб битказилган санаторий-профилакторийсида бўлдик. Дастлабки келувчиларни кутаётган бу шифохона улкан паркда жойлашган. Бу ерда яхши ҳордиқ чиқариб шифоланиш учун ҳамма нарсалар қилинган. Ошхона ҳам, чойхона ҳам бор. Бизни ажойиб ўзбек таоми — палов, кўк чой, мева-чева билан меҳмон қилишди.

Қанча йўл юрмайлик ҳаммаёқ пахта, пахтазор. Тоғ-тоғ пахта хирмонлари. Йўл бўйлаб тутзорлар ястаниб ётибди.

«Атлас» фирмаси ва ипак комбинатини бориб кўрдик. Табиий ипак қандай тайёрланишини биринчи марта кўрдик. Жуда оғир иш экан, айниқса, пиллакашлик цехида иш машаққатли: қўлинг ҳамиша қайноқ сувда бўлиб, нам, буғда ишларкансан. Ипакни бўлса шундай олишаркан: пилладаги толанинг учини қидириб топиб, уни тортишавераркан, тортишаверкан.

Кечқурун Фарғонадан Москвага самолётда учдик.

28 ОКТЯБРЬ

Самолётда Мария Дмитриевна Полишчук билан бир қаторда ўтирибман. Кўпгина семинарда бўлганимиз, лекин бунисини алоҳида эсда тутажагимиз ҳақида гапиришдик. Бу кунлар биз Ўзбекистон тўқувчилари билан қариндошлардай қадрдонлашиб кетдик. Ахир ҳеч нарса одамларни муштарак ишдагидек бирлаштирмайди-да. Халқлар дўстлиги ҳақидаги калималарни қалбимизда ардоқлаймиз. Қуёшга тўйинган бу замин бизга қадрдон бўлиб қолди, шу замин далаларида, фабрикаларида ишлаётган кишилар бизга азиз ва қадрдон бўлиб қолди.

Калинин шаҳри бизни октябрда сира учрамайдиган қаҳратон қиш билан кутиб олди. Об-ҳаво маълумотини энтикиб тинглайман. Шунда «Ўзбекистонда ҳарорат энг юқори бўлади, плюс 31 даража бўлади» дейишганида қувониб кетаман. Демак, пахтани тўла-тўкис териб олишади, пахтакорлар ўз мажбуриятларини адо этишади.

20 НОЯБРЬ

Намангандан, пардозлаш ишлаб чиқаришининг партбюро секретари Тоҳир Турғуновдан мактуб олдим. Семинар кунлари у бизнинг калининлик делегациямизга оталиқ қилган эди. Тоҳир бундай деб ёзибди: «Комбинатимиз ялпи маҳсулот реализация қилиш ва ишлаб чиқариш октябрь ойи планини бажарди. Ноябрь ойи плани ҳам яхши кетмоқда. Муз кўчди, деса бўлади, Любовь Ивановна». Бу мактуб менга қувонч бахш этди.

«Работница» журналининг 1980 йил, 2-сонидан.

ЯНГИ ҚАҲРАМОНЛАР

ЁЛҚИН

Олти йил бурун Бешёғочда троллейбус кутиб турган эдим, биров орқа томонимдан келиб кўзимни беркитди. Унинг қўлларини олиб, ўгирилиб қарадиму, жуссаси кичкина, озғин бир одамни кўрдим. Унинг юз-кўзи жудаям таниш, жудаям қадрдон эди. Лекин дафъатан эслай олмадим. У кулди.

—Танимадингиз-а?! —деди.

Энди уни танидим. У менинг ўрта мактабда бирга ўқиган синфдошим Абдусаттор эди. Лекин барибир у эканига ишонгим келмасди, Дафъатан, таниёлмай қолганимнинг сабаби мактабни битирганимиздан бери ўн саккиз йил ўтган бўлса, рўпарамда турган кишининг ҳақиқатан ўша, биз билан бир синфда ўқиган Абдусаттор эканига ишонқирамаганим, унинг бу пайтга келиб анча машҳур киши бўлиб кетгани эди. Лекин назаримда бир нарса ўзгармаганди. Унинг кўзларидаги ўша ёлқин, ўша ҳаётга чанқоқлик ҳамон чақнаб турарди. Билишимча, уни пахта усталари даврасига олиб кирган, машҳур қилган ҳам ўша ёлқин, ўша ҳаётга чанқоқлиги, меҳнаткашлиги эди. У бир неча йил муқаддам Мустафо Чачи, Энвер Алиевлар қаторида пахтачиликни комплекс механизациялаш ташаббускори бўлиб майдонга чиққан, элга танилган. КПСС XXIV съездида делегат бўлиб қатнашган, Ленин ордени билан тақдирланган эди.

Одамнинг тасаввури ғалати нарса-да! Бирон кишининг катта ишлари ҳақида эшитаверганингдан кейин унинг қиёфасини ўзингча чизиб оласан. Мен ҳам, гарчи Абдусатторни танисам-да, нима учундир уни барваста, алпқомат, девдай бир киши бўлиб кетган, деб тасаввур қилардим. Ваҳолонки, у шунча довруғи чиққани билан, шунча иш қилгани билан ҳалиям оддийгина, чуваккина эди...

...Кейин борди-келди қила бошладик.

Биз Самарқанд область, Пайариқ районидаги Оққўрғон қишлоғида жойлашган ўрта мактабни битирганмиз. Мактабга мен беш километрдан қатнасам, Абдусаттор етти-саккиз километрдан қатнарди. Унинг ота-онаси йўқ, тоғасининг уйида яшарди. «Битта акам бор, Тошкент областининг Оққўрғон районида ишлайди», —деб юрарди ўша кезлар. Мактабни битириб, ҳар қайсимиз ҳар қаёққа тарқалиб кетдик. Абдусаттор акасининг олдига келган, шу ерда деҳкончилик қила бошлаган экан. Буни биз орадан анча ўтганидан, у машҳур механизатор —пахтакор бўлиб, бутун республикага танилганидан кейингина билдик.

...Шундай қилиб, борди-келди қила бошладик...

Абдусаттор Сулаймонов, унинг меҳнати, эришган ютуқлари ҳақида кўп ёзилган. Матбуотда, радио ва телевидениеда унинг зафарлари ҳақида тез-тез хабарлар бериб борилганидан ташқари, у ҳақда Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Ҳамид Ғулом, ёзувчилардан Зоҳир Аълам ва Тоҳир Маликлар очерклар ёзишган. Демак, у етарли даражада оммалашган шахс.

Лекин мен, айрим ҳолларда қайтариқ бўлса ҳам, унинг деҳқончилик истеъдоди ҳақида бир оз тўхталишни истар эдим.

Мен Абдусатторнинг хўжалигида (унинг звеносидагина эмас, бутун «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида, албатта!) пахтачилик тўла комплекс механизациялаштирилганини, қишлоқ хўжалигидаги инжиқ, асосан об-ҳавога боғлиқ бўлган жабҳада иш соатбай ташкил этилганини, яна ана шу жабҳада ҳафтасига бир кун дам олиш қатъий тарзда жорий этилганини ҳам шу ерда биринчи бор кўрдим.

Биз Абдусатторникига қишда борган эдик. У қор босиб ётган далаларини айлантирди, ҳар бир участканинг ўзига хос табиати, «феъл-атвори» ҳақида меҳр билан, тўлиб-тошиб гапириб берди. Шунда бу хўжаликда пахта жабҳасининг энг масъулиятли даври —йиғим-териминнинг қандай ташкил этилгани ҳақида гап кетди.

—Ён атрофимиздаги хўжаликлар теримга тўла тушиб кетганда бизнинг совхозда ҳали жим-житлик бўлади, —деди ўшанда Абдусаттор. —Пахтанинг тўла очилишини кутамиз. Камида саксон процент очилганидан кейингина теримга тушамиз. Биринчи теримдаёқ тўқсон процентга яқин пахта териб оламиз. Бу осонликча бўлмайди, албатта. Теримга тушинглар, деб тиҳирлик қиладиганлар кўп бўлади. Лекин биз бўш келмаймиз. Ишимизни биламиз-да. Пахта камида саксон процент очилмасидан туриб теримга тушсак ҳам боя айтганимдай, самарага эришмаймиз, ҳам машина ҳосилнинг бир қисмини нобуд қилиб кетади. Оқибатда ҳосилдорлик кўзланган маррага етмайдигина эмас, анча пахтани йўқотамиз ҳам. Бутун мамлакатнинг кўзи бизга қараб турган бўлса, бизнинг шундай қилишга ҳаққимиз борми? Мутлақо йўқ!

Кўрдингизми! Бирон-бир катта мутахассиснинг эмас, оддий звено бошлиғининг гапи бу! Лекин жуда кўп кишиларга, хусусан пахтакор хўжаликларни бошқараётган кишиларга ибрат бўладиган гап! Шу баҳорнинг илк кунларида ўзбекистонлик янги қаҳрамонлар рўйхатида коммунист Абдусаттор Сулаймоновнинг фамилиясини кўрганимда, беихтиёр ўзимча арзийди деб юбордим. Уни ўз қадрдон даласида тасаввур этарканман, мана бу сатрлар ўз-ўзидан хаёлимга қуйилиб келди:

Эндигина кўтарилар ердан қишнинг ҳовури,
Қулоқларни батанг қилмас ҳали меҳнат ғовури.
Лекин биров пойга ботиб, далани кезиб юрар,
Хаёлида сон-саноқсиз режалар чизиб юрар.
Ўйга тўла нигоҳида уфқлар акс этади,
Юрагида ташвиш билан ҳаяжон баҳс этади.
Ер —тириклик ташвишлари толиқтирган она-ю,
Мудроқ босган онасининг қошида парвона у.

Абдусаттор Сулаймонов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Бу юксак унвонга қадар у самарали меҳнат йўлини босиб ўтди. У 1956 йили «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида Энвер Алиев звеносида меҳнат қила бошлади. Йиллар беиз ўтмади. У тажриба, малака ҳосил қилди. Кейинроқ звено бошлиғи бўлди. 50 центнерга етказиб ҳосил ола бошлади. Сўнгги йилларда эса Абдусаттор Сулаймонов бошлиқ звенода муттасил 50—55 центнердан хирмон кўтарилмоқда. Ўтган йили 74 гектар ернинг ҳар гектаридан 54 центнердан «оқ олтин» ундирилди.

Дўстим Абдусаттор! Ҳамма қатори менинг ҳам дўстларим кўп. Уларнинг барчаси қайси соҳада бўлмасин, жамият тараққиётига ўз ҳиссаларини қўшиб келишяпти. Мен улар билан фахрланаман. Лекин Сиз билан алоҳида фахрланаман! Чунки Сиз пахта яратасиз. Пахта эса —ўзбекнинг қиёфаси. Насибаси. Бахти. Мен барибир бошда айтган гапимда —Сиз улкан жуссали, алпқомат бўлишингиз керак эди, деган гапимда қоламан. Сиз барибир Катта одамсиз. Руҳан Катта одамсиз. Чунки, умрини халқининг қиёфаси, насибаси, бахтини яратишга сарфлаган одам кичкина бўлмайди. Кўкдан тушиб, кўксингизга тақилган Юлдуз муборак бўлсин! Ўша Сизни руҳи катта одамлар қаторига қўшган ёлқин, ҳаётга, меҳнатга чанқоқлик ҳамиша чақнаб тураверсин, дўстим!

Машраб БОБОЕВ,
Тошкент область,
Ғалаба райони.

РЕЗЕРВЛАРДАН ФОЙДАЛАНИБ

Намангандаги «Пятилетка» нотўқима материаллар фабрикасида смена топшириғини бажармаётган ишчилар сони ўтган йилдагига нисбатан икки баравар қисқарди. Бу ерда 60 дан зиёд тажрибали мураббийнинг ҳар бири икки-уч ёш тўқувчини оталиққа олди. Улар ёшларга тезкорлик усулини ўргатдилар, комбинатда ўрнатилаётган янги асбоб-ускуналарни ўзлаштиришга кўмаклашдилар. Наманганликлар комбинатда ишни тўхтатмай туриб, уни техникавий жиҳатдан қайта жиҳозламоқдалар. Бу эса маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берди. Юбилей йилида пландан ташқари 1 миллион 165 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Бу маблағ йил бошида белгиланганидан ярим миллион сўм кўп.

(ЎзТАГ).

АМУДАРЁ ЭТАКЛАРИДА

КПСС АГРАР СИЁСАТИ АМАЛДА

Қорақалпоғистондаги Ленин номли совхоз ерлари қайта тузилиб бўлди. Шу йилдан бошлаб бу ерда шоли экилади.

«Каракалпакирсовхозстрой» территориал бошқармасининг мелиораторлари кўпдан бери ҳайдалиб келинаётган минг гектар ерни ва 300 гектар бўз ерни муддатидан илгари текислаб, уларни такомиллашган инженерлик системалари билан таъминлашда ёрдам бердилар.

Шу билан Амударё этакларида ўзлаштирилган Тахтакўпир массивидаги ўнта хўжаликнинг ҳаммаси ихтисослаштирилиб бўлди. Шундай қилиб Ўрта Осиёда энг катта шоликорлик комплекси вужудга келтирилди. Унинг майдони 60 минг гектардан ошиб кетди.

«Каракалпакирсовхозстрой» бошлиғи Ж. Полвонов бу райондаги шоликорликнинг истиқболлари тўғрисида гапириб, бундай деди:

—Келгусида йилига миллион тоннадан дон бериб турамиз. Ишнинг бошланиши чакки эмас: кейинги тўрт йилнинг ўзидагина 865 минг тонна шоли етиштирилдики, илгари шунча маҳсулот олиш учун 14 йил керак бўларди. Эндиликда навбатдаги маррага чиқиш керак. Бултур қорақалпоғистонлик шоликорлар кубанлик ҳамкасбларининг тажрибаларидан фойдаланиб, ҳосилдорликни 46,3 центнергача етказдилар.

Кейинги йилларда Қорақалпоғистонда ялпи шоли ҳосили, асосан, янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига кўпайтириб борилмоқда. КПСС XXV съезди қўйган асосий вазифа муваффақият билан ҳал этилмоқда: ҳар йили минглаб гектар бўз ер шолипояга айлантириб борилмоқда.

П. БАРНАШЕВСКИЙ, В. ГЛАДИЛОВ,
ТАСС мухбирлари.

Марғилон ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Атлас» аврли газламалар фирмаси коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ўз устларига оширилган мажбурият олиб ишламоқда. Фирма ишчилари тўрт ойлик топшириқни муддатидан илгари бажариш ва қўшимча равишда 60 минг метр юксак сифатли газлама тўқиб чиқаришга қарор қилдилар. Суратда: корхонанинг илғор тўқувчиси коммунист Санобар Йўлдошева. У 5 та ўрнига 8 дастгоҳни муваффақиятли бошқармоқда. Ўзининг шахсий беш йиллигини январь ойидаёқ бажарди.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

Мусобақа кундалиги

БИНОКОРЛАР ШИЖОАТИ

Урганчдаги йирик панелли уйсозлик комбинати коллективи доҳий юбилейи шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб бинокорларга кўплаб йиғма уйлар блокларини тайёрлаб беришда қизғин иш олиб бормоқда.

Корхонада кенг авж олган бу ҳаракатда илғор бригадаларнинг меҳнатдаги шижоаткорлиги алоҳида диққатга сазовор бўлаётир. Йўлдош Матқурбонов бошлиқ илғор бетончилар бригадаси корхонада бошланган бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш ҳаракатига қўшилиб янгидан-янги марраларни қўлга киритмоқда. Бу коллектив В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги арафасида икки беш йиллик планини адо этганлиги тўғрисида ғалаба рапорти беришга аҳд қилган. Шунинг учун ҳам коллектив энг юксак кўрсаткичга — ҳар сменада ўн кубометрга яқин ҳажмда йирик панеллар тайёрлашга эришмоқда.

Уйсозлар бинокорлар билан ҳамкорликда ишлаб шаҳарнинг шимолий ғарб қисмида бунёд этилаётган микрорайонда кўплаб муҳташам уйлар барпо этишга яқиндан кўмаклашмоқдалар. Бу ишда 13-автобазанинг меҳнатсевар коллективи ҳам жонбозлик кўрсатмоқда. Транспортчилар мўлжалдаги панелларни ўз вақтида бешикаст қурилиш майдонларига етказиб турибдилар.

Автобазанинг илғор ҳайдовчиси Баҳодир Нурматовнинг илғор иш усули бу ерда айниқса қўл келаётир. Бу тажрибадан фойдаланган бошқа шофёрлар ҳам кундалик топшириқни 105—110 процентга етказиб бажариб, яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар. Улар қўшимча равишда яна бир марта қатнаш учун ҳамма имкониятларни ишга солаётирлар.

Қурилишда ҳормай-толмай меҳнат қилаётган Қўзи Бўронов бошлиқ монтажчилар бригадасининг иши бутун микрорайонда ишлаётган барча қурувчиларга ўрнак бўлмоқда. Бу бригада хўжалик ҳисоби асосида ишлаб ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланмоқда. Шу туфайли иш вақти ва ишчи кучи тежалиб, самарадорлик икки баравар ортмоқда.

— Биз ҳам пешқадамлардан ортда қолмаяпмиз, — дейди микрорайон қурилишида ишлаётган пешқадам пардозловчилар бригадасининг бошлиғи Мария Сироткина. Қурувчилар ва монтажчилардан бўшаган биноларни тезда қўлдан чиқаришга эришяпмиз.

Ҳақиқатан ҳам бу бригада ҳар куни 19—20 квадрат метр уй-жойни чиройли ва кўркам қилиб пардозлашга эришмоқда. Бундай бригадалар сафи қурилишда кундан-кунга кўпаймоқда.

Шаҳарнинг янги уй-жой массиви чиндан ҳам қўли гул бинокорларнинг чинакам фидокорликлари туфайли кундан-кунга чирой очмоқда. Янги уй-жойларнинг калитлари меҳнаткашларга топширилмоқда.

АЪЛО БАҲО БИЛАН

Тошкент областидаги колхоз ва совхозларда экиш техникасининг ремонти асосан тугади. Областда мингта трактор, 2224 та чигит экиш ва дон экиш сеялкалари ҳамда бошқа механизмлар дала ишларига шайлаб қўйилди. Комиссия тўла тахт қилиб қўйилган барча машина механизмларни аъло ва яхши баҳолар билан қабул қилиб олди.

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақа бу ишда катта ёрдам берди. Областдаги барча ремонт бўлимлари бутун йил давомида ишлашга ўтди. Дала ишларининг бирор жараёнидан сўнг бу ерда ишлаган машиналар дарҳол устахоналарга келтирилади. Шунингдек, хўжаликларни зарур эҳтиёт қисмлар ва узеллар билан таъминлайдиган марказлаштирилган ягона омборлар ҳам ташкил қилинган.

Шу кунларда область хўжаликларида культиваторлар ремонти ҳам поёнига етказилмоқда. Пахта териш, кўрак териш машиналарини, ғалла комбайнларини тайёрлаш ҳам авж олдириб юборилди.

БОҒ-РОҒЛАР КЎПАЙСИН

КЎЧАТЧИЛИК СОВХОЗИДА

Избоскан районидаги кўчат етиштириш совхози аҳолига хилма-хил олма, беҳи, шафтоли, гилос, ўрик, 15 хил гул кўчати етказиб беради. Ҳозир бу ерда иш қизғин. Республикамиз областларидан ва бошқа жойлардан келган соҳибкорлар совхоздан машина-машина мевали кўчатлар олиб кетишяпти.

—Бу йилги режаларимиз катта, —дейди совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Усмонжон Мансуров. — Аҳолига 930 минг туп мевали, 420 минг туп манзарали дарахт кўчати, 4 мингта ток қаламчаси, 6 минг туп лимон кўчати, 260 тонна мева, 210 тонна узум сотишга сўз берганмиз.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚҚАССР. Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» экспериментал уруғчилик совхозининг деҳқонлари бу йил 19 минг тоннага яқин шоли етиштиришга аҳд қилишган. Шу кунларда хўжаликда қишлоқ хўжалик техникасининг ремонти тугалланмоқда. 45 сеялка экишга тахт қилиб қўйилди, насослар яхши ремонтдан чиқарилди. Суратда: хўжаликнинг илғор тракторчиси, комсомол аъзоси Назарбой Хожиметов. У ўз агрегатини сифатли ремонт қилиб, экиш мавсумига шайлаб қўйди.

А. Лихварь фотоси.
(ЎзТАГ).

*

Агрегатларга кафолат ёрлиғи

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сурхон воҳасига кўклам кириб келди. Қир ва адирларда баҳор шабадаси эса бошлади. Сариосиё районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Омонов раҳбарлик қилаётган «Коммунизм» совхозида бўлиб, кўклам кампаниясига ҳозирлик ишлари билан танишдик. Бу гигант хўжаликда чигит экиш мавсумида ишлатиладиган техникани ҳаммаси тахт қилиниб, сафга тизиб қўйилган. Устахонада эса иш ҳамон қизғин. Қўли гул механизаторлар, усталар ғўза парваришида ишлатиладиган агрегатларни созлашни давом эттиришяпти. Синовчи механизаторлар ремонтдан чиқарилган техника воситаларини кўрикдан ўтказишмоқда.

— Хўжалигимизда техника ремонти бир зум ҳам тўхтатилмаётир, — дейди суҳбатда совхоз директори Б. Омонов. — Бошқа хўжаликларда бўлгани каби бизда гоҳ-гоҳ эҳтиёт қисмлар етишмай қолади. Аммо ремонтчиларимиз баъзи қисмларни «қайта ишлаб» улардан фойдаланмоқдалар.

Райондаги Калинин номли, Свердлов номли колхозларда ҳам чигит экиш ишига пухта ҳозирлик кўрилмоқда.

А. ХАЛИЛОВ.

Тошкентлик чорвадорлар ташаббусига қўшиламиз

ҒОЛИБЛАР АҲДИ

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) ва ноябрь (1979 йил) Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленумида қишлоқ меҳнаткашлари ва коммунистларнинг чорвачиликни ривожлантиришдаги вазифалари аниқ белгилаб берилди. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти, мутахассислар ҳамда чорвадорларнинг сарфлаётган куч-ғайрати, ташаббускорлиги туфайли бу тармоқни жадал юксалтириш юзасидан белгиланган тадбирлар бизнинг сут-товар фермамизда ҳам уюшқоқлик билан амалга оширияпти. Бу 1979 йилда қўлга киритган муваффақиятларимизда ўз аксини топди. Чорвадорларимиз давлатга 608 тонна сут сотишди. Бу планда белгиланганидан 208 тонна кўпдир.

Ўтган йилги муваффақиятларимиз чорвадорларимизни янги-янги зафарларга чорлади. Энг муҳими ҳамма бир жону бир тан бўлиб, қишловни яхши якунлашга отланди. Чорва моллар, айниқса, сигирларни рацион асосида боқиш яхши йўлга қўйилди. Рационда тўйимли озуқалар — хашаки лавлаги, силос, сенаж ва аралаш озуқа миқдори оширилди. Қиш даврида сигирхоналарни иложи борича иссиқ ва озода тутишга ҳаракат қилдик.

Меҳнатимиз яхши самара берди. Ўнинчи беш йиллик якунловчи йилининг дастлабки икки ойи кўрсаткичлари муваффақиятли бўлди. Қиш бўлишига қарамасдан ҳар куни қабул пунктларига 2300—2400 килограммдан сут етказиб беришга эришдик. Бу ёзги кўрсаткичлардан фарқ қилмайди.

Сигирнинг сути тилида, дейишади чорвадорлар. Сигирларни тўйимли озуқалар билан боқканимиз туфайли сут соғиб олиш ойдан ойга ошиб борди. Масалан, январь ойида сигирлардан кунига 2300—2350 килограммдан сут соғиб олган бўлсак, февраль ойида бу кўрсаткич 2400 килограммга етди.

Сут соғиб олиш ойма-ойига ошиб бориши туфайли ўнинчи беш йиллик планни муддатидан олдин шараф билан бажариб, қабул пунктларига 1960 тоннадан зиёд серқаймоқ сут топширдик. Бу беш йиллик планда мўлжалланган кўрсаткичдан 200 тонна кўпдир.

Меҳнат муваффақиятларимизда Матлуба Қаршиева, Ҳабиба Исҳоқова, Зайнаб Тоҳирова, Кимё Ибодуллаева, Умарой Йўлдошева, опа-сингил Ҳусния ва Зулфия Атоева каби илғор чорвадорларнинг катта ҳиссалари бор. Бу илғор чорвадорлар доимо сут соғиб олиш планларини ортиғи билан бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Фермамизда чорвачилик касбини эъзозлаб келаётган, сут дарёсини тошираётган жонкуярлар кўп. Улардан бири Матлуба Қаршиева ҳисобланади. Бу илғор чорвадорга сут соғиш она касб. У фермага келгач, дастлаб ишни бузоқ боқишдан бошлади. У шу йиллар давомида молларга қараш ва уларни зооветеринария қоидалари асосида боқишни қунт билан ўрганди. 1978 йилда унга 12 бош соғин сигир бириктиб қўйилди. Дастлабки йилдаёқ ёш чорвадор ишончимизни оқлади. У ҳар бир говмушдан 2100 килограмм ўрнига 3200 килограммдан сут соғиб олди. Ўтган йили эса 20 бош сигирдан пландаги 51 тонна ўрнига 76 тонна сут соғиб олди. Бу ҳар бир сигирга 3800 килограммданга тўғри келади.

Тоққа чиққан чўққини кўзлар, дейишади. Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган Матлуба Қаршиева бу йил ўз боқимидаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан 4000 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда. Унинг дастлабки икки ойда эришган кўрсаткичи бу марра ҳам, албатта, эгалланишини кўрсатиб турибди.

Илғор чорвадор Ҳабиба Исҳоқова эса бундан ҳам юксак мажбурият олган. У ўз боқимидаги сигирларнинг ҳар биридан 5200 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди. Бошқа чорвадорларимиз ҳам бу илғорларга эргашиб, ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олишган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленуми қарорлари асосида 1980 йилда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш соҳасида пойтахт Тошкент области белгилаган тадбирлар чорвадорларимиз ўртасида кенг муҳокама қилинди. Тошкентликларнинг бу ватанпарварлик ташаббусига чорвадорларимиз активлик билан қўшилишди, янги-янги мажбуриятлар қабул қилишди. Кўплаб илғор чорвадорларимиз ўз боқимларидаги сигирлардан йил давомида 70—80 тоннадан сут соғиб олишга бел боғлашди. Бу планда белгиланганидан 15—20 тонна кўп демакдир.

Ирмоқлар бирлашиб, дарё бунёд бўлади. Кўплаб чорвадорларнинг юксак мажбуриятлар олишлари эвазига давлатга қўшимча 170 тонна сут сотишга қарор қилдик.

Биз шуни яхши тушунамизки, юксак мажбуриятлар қабул қилиш ишнинг бошланиши, холос. Қишловни муваффақиятли ўтказдик. Қиш даврида сигирлардан сут соғиб олиш планлари ортиғи билан бажарилди. Энг муҳими ўнинчи беш йиллик планини шараф билан адо этдик.

Қишлов тугади, қишдан яхши чиқдик деб бўшашувчиликка йўл қўймаслик чорвадорларимизнинг одати. Биз яқинда ишимизнинг ҳамма жиҳатларини танқидий таҳлил қилдик, мавжуд камчиликларни бартараф этиш, ички резервлардан самарали фойдаланиш тадбирларини белгиладик. Энг муҳими сигирларга едирилаётган ҳар сиқим ем-хашакнинг қайтимини олишни қатъий қоида қилиб қўйдик.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 610 тонна сут сотамиз деб мажбурият олганмиз. Доимо муваффақиятларга эришиб келаётган чорвадорларимиз бу йил ҳам ўз зиммаларидаги мажбуриятларини ортиғи билан адо этадилар, деб ишонамиз.

С. УСМОНОВ,
Самарқанд районидаги Максим Горький номли колхоз сут-товар фермасининг мудири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Социализм мамлакатларида

В. И. ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНАДИ

ГАВАНА. Куба Компартияси, ёш коммунистлар союзи, республиканинг ҳамма оммавий ташкилотлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган тадбирларнинг кенг ва хилма-хил программасини тузиб чиқдилар.

Миллий ахборот агентлигининг маълум қилишича, 15 апрелдан бошлаб 22 апрелгача мамлакатда жаҳон пролетариати улуғ йўлбошчисининг хотирасига бағишланган ҳафталик ўтказилади. Бутун республикада оммавий митинглар ва тантанали йиғилишлар бўлиб ўтади, лекциялар ўқилади. Бундан мақсад большевиклар партиясини тузишда, жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатини барпо этишда Лениннинг ғоят буюк ролини кўрсатишдир. Кубаликлар шу тадбирлар вақтида пролетар революцияси йўлбошчисининг ҳаёти ва фаолияти билан, Совет давлати ленинча ташқи тинчлик сиёсатини изчил амалга ошираётганлиги, пролетар интернационализми ғояларини рўёбга чиқараётганлиги билан чуқур танишиш имкониятига эга бўладилар.

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТЛАР

БЕРЛИН. ГДРда янги энергетика гиганти — Котбус округидаги «Эншвальде» иссиқлик электр станцияси корпусларини қураётган тўққиз минг ишчилар, инженерлар ва конструкторлар коллективи бу йил оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар.

Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилаётган шу муҳим халқ хўжалик объектидаги бинокорлар касаба союзи активлари конференциясида қурилиш учун харажатларни 15 миллион маркага камайтиришга ва камида 600 минг соат иш вақтини тежашга қарор қилинди. Бундан ташқари конференция иштирокчилари «Эншвальде»ни «энергия кам истеъмол қилинадиган қурилиш»га айлантириш ташаббускори бўлиб чиқдилар.

Шуниси диққатга сазоворки, электростанция қурилишида республика ишчилари ва мутахассислари билан бир қаторда уларнинг СССР, Венгрия, Польша ва Югославиядан келган ҳамкасблари ҳам меҳнат қилмоқдалар.

КЎПРИК ЛОЙИҲАЛАРИ ТУЗИЛМОҚДА

ВЬЕНТЬЯН. Лаос ва совет йўл қурилиши мутахассислари Нгум ва Кадинг дарёлари районида қидириш ишларини тамомладилар. Конструкторлар шу маълумотлар асосида асов дарёлар соҳилларини бир-бири билан туташтирувчи кўприк лойиҳаларини тузишлари лозим.

Кўприксозлик — Лаос халқ хўжалигининг янги тармоғидир. Мамлакатда дарёлардан кечиб ўтиш одатда мавсумий, кўприклар тор ва мувaққат қурилган бўлиб, ёғингарчилик давридаги табиий офатларга бардош беролмас эди. Шунинг учун ҳам ғалабадан кейин халқ ҳокимияти дарҳол мустаҳкам транспорт йўлларини қуришга киришди.

Мана шу мураккаб вазифани бажаришда Лаосдаги дўстларга Совет Иттифоқидан келган ҳамкасблари катта ёрдам бермоқдалар.

(ТАСС).

Зимбабве ҳукумати тузилди

Солсберида Зимбабве ҳукуматининг янги состави эълон қилинди. Ҳукумат составига 22 министр аъзо бўлиб кирди.

Янги кабинет 27—29 февраль кунлари африкаликлар учун ўтказилган умумий парламент сайловида катта ғалабага эришган Зимбабве ватанпарварлик фронти асосида тузилди. Ватанпарварлик фронтига кирувчи Зимбабве африкаликлар миллий иттифоқи (ЗАНУ) президенти Роберт Мугабе Бош министр ва мудофаа министри бўлди. Саймон Музенда (ЗАНУ) бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри қилиб тайинланди. Фронтнинг иккинчи қаноти — Зимбабве африкалик халқи иттифоқи (ЗАПУ) президенти Жошуа Нкомо ички ишлар министри лавозимини эгаллайди. (ТАСС).

ПОКИСТОНДА ТЎНТАРИШГА УРИНИШ ТЎҒРИСИДА АМЕРИКА АГЕНТЛИКЛАРИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 март. (ТАСС) ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Покистонда президент Зиёул Ҳаққа қарши фитна ташкил этишга дахлдор бўлган армиянинг юқори мансабдор офицерларидан 26 киши қамоққа олинган. Дипломатия доираларидан олинган маълумотларга кўра, деб хабар қилади агентлик, бу офицерлар бундан бир ҳафта аввал Зиёул Ҳақ армиянинг юксак доираларида тайёрланаётган исён тўғрисида огоҳлантирилгач, тўнтаришнинг олдини олиш чораларини кўрганда қамоққа олинган. Қамоққа олинганлар орасида бир неча генерал, шу жумладан истеъфодаги генерал-майор Ҳусайн Малик бор. У ҳозир Лоҳур шаҳрининг марказий турмасида ётибди. ЮПИ хабарида айтиладики, бу группа АҚШнинг Покистонга 400 миллион доллардан иборат комплекс ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги таклифини Зиёул Ҳақ мутлақо етарли эмас, деб рад этганлигидан, айниқса, норози бўлган.

Покистон ҳукуматининг расмий вакили мамлакатда давлат тўнтаришига уриниш бўлганлиги тўғрисидаги хабарни рад этди. Покистоннинг АҚШдаги элчиси ҳам худди шундай раддия билдирди.

ЭРОН—АМЕРИКА МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

ТЕҲРОН, 13 март. (ТАСС). Оятилло Ҳумайни Эрон халқига мактуб билан мурожаат этиб, 14 март куни бўладиган парламент сайловида актив қатнашишга даъват этди. У эронликларни огоҳлантириб, ағдариб ташланган шоҳ режими тарафдорлари, даставвал Америка агентлари ва ҳар қандай американараст арбоблар парламент сайлови арафасида мамлакатда ўз одамларини Эрон парламентига ўтказиш мақсадида катта пропаганда кампаниясини авж олдириб юбордилар, деди. Ҳумайни халқни революция душманларининг пропагандасига учмасликка ва ўтмишига доғ тушмаган, халқ билан давлат хизматига тайёр муносиб номзодлар учун овоз беришга даъват қилди.

Сайловда бутун халқнинг қатнашиши, деди Ҳумайни, «собиқ режим малайларининг ва энг асосийси эса жиноятчи Қўшма Штатларнинг Эронда қўлдан кетган мавқеларини тиклашга бўлган умидларини чиппакка чиқаради».

Теҳрон радиосининг хабар қилишича, собиқ шоҳ ва АҚШ жиноятларини текширувчи комиссия Эрондан жўнаб кетиши олдидан ахборот эълон қилинган. Ахборотда, жумладан, бундай дейилади: «Ушбу комиссия Эрон маъмурлари билан ҳамкорликда Эроннинг даъволарини текшириш борасидаги вазифаларини бажариб бўлди. Комиссия Эрон топширадиган Паҳлавий режими ва АҚШ жиноятларига тааллуқли бошқа ҳужжатларни ўрганишни давом эттиришга тайёр. Комиссия аъзолари БМТ Бош секретари Вальдхайм билан маслаҳатлашиб олиш учун Нью-Йоркка жўнаб кетишни зарур деб ҳисоблайдилар».

Имом Ҳумайнининг Эрон миллий радиоси ва телевидениесидаги вакили Форс агентлиги мухбирига Америка элчихонасини ишғол қилган студентлар Америка элчихонасидан топилган ва АҚШ билан шоҳнинг жиноятларидан далолат берувчи ҳужжатларни комиссияга топшириш истагини билдирганликларини айтди. Аммо комиссия уларни қабул қилмаган.

ВАШИНГТОН, 13 март. (ТАСС). Қўшма Штатлар Эрон шаънига қўпол дўқ-пўписа кампаниясини кучайтирмоқда. Президент Картер Нью-Йорк муниципал маъмурлари билан учрашувда гапириб, АҚШ бу мамлакатга тазйиқ кўрсатиш учун «иқтисодий-сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан мумкин бўлган кўпдан-кўп вариантларга» эга деди.

«Нью-Йорк таймс» газетаси редакцион мақоласида уруш ҳаракатлари аҳволни тузатолмайди, деб ёзган бўлса-да, АҚШ Эрон шаънига дўқ-пўписаларини конкрет ҳарбий чоралар билан мустаҳкамлашда давом этмоқда. АҚШнинг 1800 нафар денгиз пиёдаларини олиб, Арабистон денгизига бораётган етти ҳарбий кемасидан иборат карвон Сингапурга келди. Карвонга «Окинава» авианосеци бошчилик қилмоқда. Бу ҳарбий денгиз отряди Эрон соҳиллари яқинида турган Американинг ҳарбий кемалари сафига бориб қўшилади ва уларнинг жами сонини 27 тағача етказади. Яқинда Американинг бир группа ҳарбий транспорт кемалари АҚШнинг Диего-Гарсиядаги базасига кўплаб бронетранспортёрлар келтирди.

«Исломни ҳимоя қилиш» ниқоби остида

АПН мухбири Е. Шубичев таниқли ҳинд тарихчиси, Ҳиндистон ҳукумати ҳузуридаги фан ва саноат кенгаши раисининг ўринбосари, профессор Нурул Ҳасан билан учрашиб, Ғарбий Осиёдаги вазият ҳамда АҚШнинг ўз экспансиячилик мақсадларида исломдан фойдаланишга уриниши ҳақидаги фикрини сўради. Профессор Нурул Ҳасан қуйидагиларни айтди:

Форс кўрфази районида АҚШ ҳарбий тайёргарлиги ҳамда Америка ва Хитой ҳукуматларининг Афғонистон ички ишларига ошкора аралашувлари натижасида бизнинг минтақамизда вужудга келган ғоят ташвишли вазият фақат Осиёдагина эмас, балки бутун дунёда ҳам тинчликка жиддий хавф солмоқда. АҚШнинг Покистонга қурол-яроғ етказиб бериш тўғрисидаги қарори биз ҳиндларни айниқса ташвишлантираётир. Чунки ўтмишда бўлгани сингари бу қуроллардан Ҳиндистонга қарши фойдаланилиши мумкин. Картер маъмурияти бугунги кунда АҚШнинг империалистик сиёсатига хос бўлган барча воситаларни ишга солмоқда. Жумладан, Америка сиёсатдонлари ва пропагандаси Ғарбий Осиёдаги кескинликнинг асосий сабаби совет қўшинларининг Афғонистонда туришидир, деб жаҳонни ишонтиришга уринмоқдалар. Бошқача қилиб айтганда яна «совет хавфи» деган уйдирма ўртага ташланмоқда. Аслида бу уйдирма Эрон ва Афғонистонда юз берган революцияларни бўғишга қаратилган бўлиб, шу баҳона билан АҚШ Форс кўрфазидаги нефтга бой районлар устидан ўз назоратини ўрнатишга интилмоқда.

АҚШнинг шу региондаги ҳарбий иштирокининг авж олдирилиши, аслида 1979 йил февралида Эронда монархия ағдарилиб, мамлакатдан Америка малайи — «Шаҳаншоҳ» қочиб кетганидан кейиноқ бошланган эди. У ҳукмронлик қилган йилларда минглаб кишилар шоҳ махфий полициясининг қамоқхоналарида ҳалок бўлди. Шуни ҳам эслатиб ўтиш керакки, шоҳга қарши бўлган кучларни бостириш сиёсати АҚШ ва бошқа империалистик давлатлар томонидан ҳамиша қўллаб-қувватланиб келарди. Ўзини зўр бериб «инсон ҳуқуқлари учун курашчи» қилиб кўрсатишга уринган Картер эса бирор марта ҳам шоҳ зўравонлиги қурбонларини ҳимоя қилгани йўқ. АҚШ ва унинг иттифоқчилари шоҳни энг замонавий қурол-яроғлар билан таъминлаб, уни шу регионда жандарм ролига тайёрладилар.

Эрондаги революция пайтига келиб Америка банкларида шоҳ томонидан уларга ўтказилган ва аслида Эрон халқига тегишли бўлган жуда катта маблағлар тўпланиб қолган эди. Лекин революцион ҳукумат бу маблағларни ҳақиқий эгаларига қайтариб бериш ҳамда собиқ шоҳни қилган жиноятлари учун халқ судига топширишни талаб қилганида нима юз берди? Президент Картер республикага иқтисодий бойкот эълон қилди, АҚШ банкларидаги Эронга тегишли барча пуллар ҳаракатини тўхтатди, Эронга ҳарбий тазйиқ ўтказиш учун Форс кўрфазига кемалар эскадрильясини юборди. Картер атрофидаги айрим арбоблар эса ҳатто Эроннинг нефть районларини куч билан босиб олишни, бунинг учун «тез ҳаракат қилиш корпуси» ва авианосецлардан фойдаланишни таклиф этишди. Совет Иттифоқининг қўшни Эронга қарши бундай зўравонликка бефарқ қараб туролмаслиги тўғрисидаги огоҳлантиришидан сўнг Вашингтондаги «қузғунлар»нинг попуги пасайиб қолди.

АҚШнинг империалистик сиёсати Афғонистонга доир воқеаларда ҳам яққол кўзга ташланди. 1978 йили Афғонистонда рўй берган революция шу мамлакат халқларининг ички иши бўлиб, унга четдан ҳеч кимнинг аралашишга ҳақи йўқ. Лекин революциянинг биринчи босқичидаёқ АҚШ Пекин ва Покистон ҳарбий тузуми билан тил бириктириб, Афғонистон ишларига қуролли аралаша бошлади. Натижада мамлакатнинг мустақиллиги ва суверенитети жиддий хавф остида қолди. Табиийки, Афғонистон ташқи агрессияни даф қилиш мақсадида ёрдам беришни сўраб, Совет Иттифоқига мурожаат қилди. Совет қўшинларининг бу ерга киритилиши дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисидаги афғон-совет шартномаси асосида амалга оширилди. Бу СССР томонидан зарурий тадбир эди. Афғонистонга ташқи хавфнинг тугаши биланоқ ўз қўшинларини олиб чиқиб кетиш ҳақидаги Совет ҳукуматининг баёнотига шубҳа билан қарашга бизнинг ҳеч қандай асосимиз йўқ.

АҚШ, Пекин ва Покистонда эса Афғонистон ва Эрон ишларига аралашишга ҳеч қандай асос йўқ. Шунинг учун ҳам улар Форс кўрфази мамлакатларида «совет хавфи» тўғрисидаги уйдирмани жонлантиришга уринмоқдалар. Шу асnoда АҚШнинг исломни социализмга қарши қўйиш ва қўшилмаслик ҳаракати бирлигига путур етказиш мақсадларида мусулмонларнинг диний ҳиссиётларидан фойдаланишга уриниши айниқса машъум ва аянчли кўринади. Президент Картер ва унинг маслаҳатгўйлари ўзларини «ислом ҳимоячилари» қилиб кўрсатиб, мусулмонларни революцион ўзгартишларга қарши гиж-гижламоқдалар.

Ислом 1400 йилдан буён мавжуд ва у ҳеч кимнинг ҳимоясига, айниқса мусулмон мамлакатларига қарши экспансионизм сиёсатини ўтказиб келаётган АҚШ ҳимоясига муҳтож эмас. Исломнинг ҳаётийлиги унга эътиқод қилаётган миллионлаб кишиларнинг кайфиятларида, энг муҳими эса жамиятда юз бераётган илғор ўзгаришларни ижобий қабул қилиш қобилиятида ўз аксини топмоқда. Эрон ва Афғонистонда юз берган воқеалар буни тасдиқлаб турибди. Совет Иттифоқининг Осиё республикаларида улкан социал-иқтисодий ўзгаришлар Ғарб пропагандасининг мусулмонларни коммунистларга қарши қўйишга уринаётганининг нақадар бемаънилигини кўрсатмайдими, ахир? Мен тўрт совет республикаси — Қозоғистон, Ўзбекистон, Тожикистон ва Озарбайжонда бўлдим. У ерда аҳолининг мусулмон расм-русумларини эркин ўтказаётганлигини кўрдим. Бу республикаларнинг ҳар бири ўз давлатига, Конституциясига эга. Бу Конституция уларга бошқа ҳуқуқлар билан бир қаторда диний эътиқод эркинлигини ҳам беради. Бу эркинлик қоғозда эмас, амалдадир.

Жаҳоннинг барча тинчликсевар кучлари империализм ва мустамлакачиликнинг миллий озодлик ҳаракатига қарши кирдикорларини барбод этиш учун, АҚШ ва унинг иттифоқчиларига бизнинг Осиё, Яқин Шарқ ва Африка мамлакатларидаги мусулмон биродарларимизни алдаш йўли билан ўз шум мақсадларида фойдаланишларига йўл қўймаслик учун бутун куч-ғайратларини сарфлашлари керак.

Деҳли.

(АПН).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● КОПЕНГАГЕН. Бу ерда Дания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлди. Пленумда мамлакатдаги ички аҳволнинг актуал масалалари кўриб чиқилди. Қабул қилинган баёнотда айтиладики, ҳукмрон доираларнинг меҳнаткашлар ҳисобига мамлакатни оғир иқтисодий танглиқдан қутқариш йўлидаги уринишлари оддий данияликлар турмуш шароитининг ёнада ёмонлашувига, ишсизликнинг ўсишига олиб келади, йирик капитал даромадининг ошишига кўмаклашади. Коммунистлар, деб таъкидланади баёнотда, Дания экономикаси қийинчиликларини бартараф этиш мақсадида биринчи навбатда ҳарбий харажатларни қисқартиришни ва энергетика секторини национализация қилишни таклиф этадилар.

● АНҚАРА. Туркияда нарх-наво яна ошганлиги эълон қилинди. Бу гал дори-дармонлар 40 процентдан 60 процентгача қимматлашди. Бундан аввал гўшт, ёғ, сут, қанд шакар ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи оширилган эди.

● НЬЮ-ЙОРК. АҚШнинг суд маъмурлари Американинг машъум «одил суди» ким томонида эканлигини яна бир бор намойиш этдилар. Алабама штатининг суди полиция ходими Ж. Сэндсга қарши айбнома қўймасликка қарор қилди. Ж. Сэндс ҳеч қандай айби бўлмаган негр қизини отиб ўлдирган эди.

● АДДИС-АБЕБА. Бу ерда Африка мамлакатларини индустрлаштириш масалалари билан шуғулланувчи комитет иш бошлади. Комитет Африка Бирлиги Ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар, давлатлар ва ҳукуматлар бошлиқларининг иқтисодий ривожланишга бағишланган ассамблеяси муҳокамасига тақдим этилган таклифларни кўриб чиқади.

(ТАСС).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

МУСОБАҚА АРАФАСИДА

ҚУРАШ ҚИЗҒИН БЎЛАДИ

Яна бир кундан кейин енгил атлетиканинг марафонча югуриш ва юриш тури бўйича «Совет Ўзбекистони» газетаси соврини учун мусобақа бошланади. Жиззах шаҳрида ўтказиладиган мазкур баҳсга тайёргарлик ишлари ниҳоясига етмоқда. Жойларда эса спортчилар совриндорлик учун курашга зўр бериб шайланмоқдалар. Қуйида мухбирларимизнинг областлардан йўллаган хабарларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

СИРДАРЁ

—Газета соврини учун ўтказилаётган мусобақалар, — дейди область спорт комитетининг раиси ўринбосари В. Садовников, —ёшларда марафонча югуриш ва спортча юришга бўлган қизиқишни орттирмоқда. Енгил атлетика мазкур турининг ривожланишига йўл очмоқда. Биз имкониятлардан тўлароқ фойдаланган ҳолда олисга югурувчи ҳамда юрувчиларимиз сафини кенгайтиришга ҳаракат қиляпмиз...

Биринчи марта ўтказилган совриндорлик баҳсида вакилларимиздан беш нафари муваффақиятли иштирок этган эди. Бу сафар эса уларнинг сафини саккизтага етказдик. Ҳозир студент Т. Мардиев, ўқувчилардан Я. Салямов, Р. Абуев, қурувчи В. Бузенков сингари умидли спортчиларимиз машқларга зўр бермоқдалар. Сирдарёликлар қўшни Жиззах областида ўтадиган совриндорлик курашида фахрли ўринлардан бирини эгаллашга аҳд қилиб турибдилар.

НАМАНГАН

Дастлабки саралаш мусобақалари якунланди. Кучлилардан иборат 12 кишилик область терма командаси таркиб топди. Жиззахда куч синашиш имкониятига эга бўлган ана шу команда аъзоларининг аксарияти 10—30 километрга ўтказилган баҳсларда юқори натижа кўрсатдилар.

—Бугунги кунда, —дейди область терма командасининг тренери Хошимжон Турғунов, —машқларни тобига етказмоқдамиз. Бўладиган совриндорлик курашида «Правда» газетаси соврини учун ўтказилган кроссда иштирок этиб, югуриш ҳадисини олган А. Мнюк, В. Шайдуров А. Халиуллин каби ёшлар областимиз спорт шарафини ҳимоя қиладилар. С. Бектемиров, Э. Болтабоев, И. Турсуновлар эса илк бор катта мусобақада куч синашишга ҳозирланмоқдалар. Улар Жиззах кўчалари бўйлаб ғолиблик иштиёқида югуришга ҳамда тезкор юришга ҳаракат қиладилар деб умид қиламиз.

АНДИЖОН

Соврин учун Чирчиқ шаҳрида ўтган йили бошланган мусобақада область вакиллари айрим сабабларга кўра қатнаша олмаган эдилар. Галдаги совриндорлик баҳсига пухта ҳозирлик кўрилди. Мухлислар мусобақада иштирок этишга аҳд қилган ёшларга кўпроқ умид боғлашмоқда. Мусобақага шайланиш кезлари андижонлик югуриш ва спортча юриш ихлосмандлари алоҳида жойга тўпландилар ва машқларни мунтазам ўтказишга киришдилар. Ёшларга махсус тренер бириктиб қўйилди.

Жиззахда ўтказиладиган мусобақада Андижон областидан беш нафар спортчининг иштирок этиши кўзда тутилмоқда. Хўжаободлик Жавдат Гумеров билан Бахтиёр Элликбоевлар 20—30 километрга югуриш баҳсларида иштирок этадилар. Андижондаги 30-мактабнинг юқори синф ўқувчиси Цой Станислав ҳам 20 километрга югуради. Шаҳар спорт-интернат мактаби талабаларидан Ҳотам Обидов билан Геннадий Андреевлар 10 километрга югуриш баҳсида куч синашадилар. Уларнинг мақсади ўзига хос синовдан муваффақиятли ўтишдир.

ФАРҒОНА

Область енгил атлетикачиларининг шаштлари баланд. Олисга югуриш ва тезкор юриш усталари Чирчиқда ўтказилган совриндорлик курашида ҳам мутахассислар диққатини жалб қилган эдилар. Галдаги мусобақага эса барвақт ҳозирлик кўришга киришдилар. Чунончи 10—30 километрга ўтказилган юриш ва югуриш баҳсларида Жиззахда куч синашишга қодир спортчилар сараланди ва терма команда тузилди.

Соврин учун курашга катталар, ёшлар ва ўсмирлардан иборат командани тренерлардан В. Кузнецов билан В. Дитрихлар ҳозирлашмоқда. Улар Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларнинг иштирокчиси А. Кузнецов билан спорт мастерлигига номзод В. Белобородовларнинг муваффақиятига кўпроқ умид боғлаяптилар.

РЕГБИ:

ГАЗЕТА СОВРИНИ УЧУН

Кеча Тошкентда «Правда Востока» газетаси соврини учун Бутуниттифоқ турнири бошланди. Соврин учун курашда иштирок этгани мамлакатнинг 4 марта чемпионлари, СССР кубогининг соҳиблари — Ю. А. Гагарин номли Ҳарбий-Ҳаво академиясининг регбчилари, Олмаота, Тирасполь шаҳар командалари ташриф буюришди. Мусобақада тошкентлик армиячилар ҳам куч синашмоқда. Иккинчи марта ўтказилаётган бу турнирнинг қизғин ўтиши кутиляпти.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ВЕЛОПОЙГА.** Сухумида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида 120 километрга группа пойгада иштирок этган ангренлик С. Киргинцев маррага иккинчи бўлиб келди.

● **КУРАШ.** Запорожьеда дзюдочилар ўртасида СССР чемпионати ўтказилди. Андижонлик С. Сободирев учинчи ўринни олди.

● **ЧИМ ХОККЕЙ.** Самарқандда 6 команда иштирокида Бутуниттифоқ мусобақаси бўлиб ўтди. Свердловсклик армиячилар пешқадамлик қилишди. «Андижанец» йигитлари бешинчи ўринни эгалладилар.

АХБОРОТ

АКТИВЛИК КЎРСАТИБ

«Каршиирмонтаж» трестининг 1309 нафар ишчи-хизматчиси коммунистик шанбалик куни Қарши чўлидаги объектларда 500 минг метрлик водовод, 300 метр иссиқлик ва 500 метр алоқа линиялари, 300 метр узунликда газ тармоқлари қурилишида монтажлаш ишлари билан банд бўлади. Хўжаликларда 300 метр узунликдаги марказий водовод ниҳоясига етади. Қарийб 2 километр жойга электр узатиш линиялари тортилади. Махсус монтаж ишлари бошқармасининг Иноқ Шаропов, Қиём Рашидов, 1-махсус механизациялашган кўчма колоннанинг Темир Каримов, Евгений Ефременко, 9-механизациялашган кўчма колоннанинг Резико Месхи, Николай Рижков ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадаларида шанбалик куни бажариладиган ишлар учун кўплаб хом ашё, металл ва бошқа қурилиш материаллари тежаб қолинмоқда.

Шанбаликда трест бўйича 47 минг сўмлик махсус монтаж ишлари амалга оширилади. Кўкаламзорлаштириш, қурилиш майдончаларини тозалаш, металл парчаларини йиғиш ишлари бажарилади. Ишлаб топилган маблағнинг 7 минг сўми ўнинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

Ж. РАҲМОНОВ,
«Каршиирмонтаж» трести бошланғич партия ташкилотининг секретари.

ТАРАДДУД

Бекобод райони саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари доҳий В. И. Лениннинг туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун самарали меҳнат қилмоқдалар. Улар москваликлар ташаббусига якдиллик билан қўшилиб, 19 апрель кунги «Қизил шанбалик»ни намунали ўтказишга қизғин тараддуд кўрмоқдалар.

Бу куни «Далварзин» пахта тозалаш заводи коллективи 50 тонна тола, 9 тонна момиқ ишлаб чиқаради. 75 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Заводга қарашли «Чаноқ», «Социализм» ва «Ўзбекобод» пахта пунктлари коллективлари кунлик топшириқларини икки ҳисса бажариб, меҳнат ҳақларини беш йиллик фондига ўтказадилар. Шунингдек, райондаги 45-автомобиль корхонаси, 6-ихтисослашган, 10-механизациялашган кўчма колонналарнинг бунёдкорлари ҳам шанбаликни намунали ўтказиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқмоқдалар.

Ф. ЗИЁДУЛЛАЕВ.

* * *

Шунингдек, самарқандлик **М. Раҳматов, З. Равшанов,** наманганлик **А. Сайдаҳмедов, А. Қаюмов,** тошкентлик **С. Султонов, Р. Ҳасанов,** андижонлик **С. Йигиталиев, Р. Тошканов,** фарғоналик **С. Нишонбоев,** қашқадарёлик **П. Тўлиев, А. Абдуллаев** ва бошқа ўртоқлар ҳам жойларда коммунистик шанбаликка кўрилаётган қизғин тайёргарлик ҳақида ҳикоя қилувчи хат-хабарлар йўллашган.

ШОИР ҲАБИБИЙ 90 ЁШГА ТЎЛДИ

МУҲАББАТ ТИМСОЛИ ҲАМОН...

Устоз ғазалхонимиз, кекса шоиримиз ўзининг 90 баҳорини қарши олмоқда. 90 ёшли юракнинг ишқ тўла сози маҳбуб юрагидаги ўтли, туғёнли туйғуларни қаламга олиб, ҳамон севгининг тиниқ оҳангларини куйлаётгани кимни ажаблантирмайди. Ҳамон у эзгуликни куйлайди.

Шоирнинг қалами ёшариб, кучга тўлиб боряпти. Кекса шоиримизнинг юраги, орзулари, туйғулари куйга тўлиб боряпти. Унинг ғазаллари ҳамон муҳаббатли давраларни айланади, йигит суюклисига кўксидаги ғулуни, ҳаяжонини Ҳабибий ғазаллари сеҳри билан тушунтиради. У яратган мисралар қиз қалбидаги ибо, лутф, андиша, хаёллар тўлқинида оқади.

Табиат қучоғидаги бокиралик, минг турли оҳанглар, кумуш зарралар, гуллар кўксидаги шабнамнинг титрашидан тортиб, баҳор ғалаёнларигача шоирнинг шеърларида ўз қиёфасини топади.

Бу донишманд, сахий қалбнинг қўшиқларини ўқиганимизда чинорлар бизга ривоятлар сўзлагандек бўлади. Биз унинг теран фикрлари қатида бунёдкор, ижодкор инсонни, замон, тарих яратаётган одамларни учратамиз. Унинг сатрларида одамлар жамоли, ҳаёт завқи, дунё ташвиши бўй кўрсатиб туради. Мана етмиш йилдирки, Ҳабибий, ишқни куйлайди, меҳнат кишисини улуғлайди.

Совет ҳокимиятининг биринчи кунларидан бошлаб у бахтни куйлади, бахтни куйлаб одамлар юрагига кирди, даврнинг булбулига айланди. Ҳабибий деганда одамлар тилаклари гулдай нозик, орзулари қоялардай сарбаланд, ўзи заминдай донишманду юраги гўдак қалбидай беғубор давр куйчисини, ҳузурбахш қўшиқларни кўз олдига келтирадилар. Халқ тафаккури унинг дилида, халқнинг ёшлиги, ўктамлиги созида.

Устоз Ҳабибийнинг қўшиқлари Октябрь ғалабалари шуълаларига йўғрилди, Октябрнинг фарзандларига хизмат қилди. Унинг шеърлари илк колхозларнинг илк меҳнат ҳосилларидан қувонган, кўксида ой тўлишган деҳқоннинг шодлигига, салқин саҳарларда беланчак ёнида масрур ўтирган бахтиёр оналарнинг алласига айланарди. Унинг ғазаллари буғдойзорлар оралаб кезди, чўпон қўлидаги найнинг сурурли оҳангларига кўчди.

Севимли отахонимиз, мавлоно Ҳабибийнинг номи деярли ҳар куни одамлар орасида такрорланиб туради. Унинг ажойиб шеърлари радиодан, куйга солиниб айтилаётган қўшиқлари телевизордан янграб туради. Халқ ўзи яратган хазинадан баҳра олади ҳамиша. Ўлкамизда бўлиб турадиган тўю томошалар отахон шоиримизнинг серлутф ғазалларисиз ўтмайди. Адабиётга ташна, шеъриятга ташна халқимиз унинг ғазалларини қўлма-қўл қилиб ўқийди.

Ҳабибий классик поэзиямизнинг йирик намояндалари Лутфий, Навоий, Бобир, Мунис, Огаҳий, Нодира, Муқимий, Фурқат каби шоирлар йўлидан бориб, уларнинг ажойиб анъаналарини замонамиз ҳаёти шароитида давом эттирди. У замон поэзияси билан классик поэзия ўртасига кўприк ясади. Унинг ижодида бадиий тасвир, ажойиб ўхшатишлар, нозик қочирмалар катта ўрин тутади. Унинг шеърлари жозибадор, юракка яқин. Юракка яқин дедик, аслида унинг шеърларида юрак — сатрларга кўчган бахтнинг — севгининг суратига ўхшайди.

Устоз шоир ўз ғазалларига ширин, чуқур, мазмундор, ширали, ўйноқи, мусиқали ифодалар, қофиялар топиб ишлатишга моҳир. Шунинг учун ҳам унинг мафтункор шеърлари бастакорлар диққатини тортади. Унинг ғазаллари халқ дилига кириб, одамлар корига ярайди. Негаки, бу назмларда одамлар ўз тоненни, ғуборсиз хаёлларини, шодлигини, қувончини кўради. Шоир одамларнинг энг азиз туйғулари, севгисини, шукуҳини вазнлар, хижолар қатига тизиб жойлаган бўлади. Сатрларига севги, эзгулик садоларигина эмас, азиз Ватан камоли, шонли халқнинг ижодкорлик қудратини ҳам сингдиради. Қўшиқларида далалардаги катта меҳнат симфониялари эшитилиб туради.

Отахон шоиримиз ўзининг кексалигига қарамай, арузнинг турли вазнларида баҳрлар тузишдан чарчагани, тўхтагани йўқ.

Андижоннинг Қўқон қишлоғи, Сой маҳалласида камбағал деҳқон оиласида дунёга келган (1890 йил) Зокиржон Холмуҳаммад ўғли Ҳабибий бугунги кунда пири бадавлат отахон, эл эъзозлаб бошига кўтарган шоир, нуктадон устоз даражасига кўтарилди.

Ўз даврида эътибор тополмай, хору зор яшаган, орзулари рўёбга чиқмаган Муқимий ёзган эди:

> **«Мулки ҳинду Марвдин**
> **келсам топардим эътибор,**
> **Шул эрур айбим, Муқимий,**
> **мардуми Фарғонаман».**

Ўз замонасидан мамнун, ўз қисматидан боши осмонга етган Ҳабибий ёзади:

> **«Ҳар замон кўрсам, ёшим**
> **улғайса ҳам, эй, сарвиноз,**
> **Қоматим хам бўлмағай,**
> **қўлга асо даркор эмас».**

Бахтиёр шоиримиз яна шундай дейдилар: каминанинг арзимас хизматларим билан кексалигимни назарда тутиб, партиямиз кўп илтифот ва мукофотлар билан тақдирлаб, руҳимни кўтарди. Қўллаб, қўлтиқлаб келди...

Куни кеча табаррук шоиримизнинг муборак 90 ёши муносабати билан унга берилган Халқлар Дўстлиги ордени ана шу ғамхўрликнинг яна бир ифодаси бўлди.

Қутлуғ ёшингиз, юксак мукофот муборак бўлсин, муҳтарам отахонимиз. Умрингиз узоқ, бахтингиз, иқтидорингиз баланд бўлсин!

Эътибор ОХУНОВА.

ЯНГИ ҒАЗАЛЛАР

ҲАБИБИЙ
Ўзбекистон ССР халқ шоири

ОҚИБАТ

Бирлашиб иш қилса ким, кенг бўлди майдон оқибат,
Нозу-неъмат авж олиб, бўлди фаровон оқибат.

Бу фаровонликни олам аҳли қилса орзу,
Иттифоқ бўлса ҳама, гуллайди даврон оқибат.

Оқил ўлса ҳар киши кир дилда бўлмас ихтилоб,
Турмушин ширин қилур, ул шоду хандон оқибат.

Яйрашиб эркин яшайдурлар ўғил ҳам қизлари,
Хонадон хушҳаво-ю боғу бўстон оқибат.

Комил инсон бўлса ким, виждону ҳам андиша бор.
Жумла махлуқлар аро, ҳурматли инсон оқибат.

Ҳар кишининг меҳнати, ўз бахтига бўлгай сабаб,
Бўлса яхши меҳнати, бўлмас паришон оқибат.

Эй, Ҳабибий, қилса ҳар ишни, киши қонунида,
Ҳарна иш ким қилса, қилмайдур пушаймон оқибат.

БОР

Фахр этадур баъзилар ёри чавандози бор,
Ёнида айрилмаган маҳраму ҳам сози бор.

Кўп яшадим ўлкада, ҳар киши таҳсин дегай,
Кимни кўринг мен каби дилбари таннози бор.

Кўрса кими базм аро, ҳуши учар бошидан,
Қўл кўтариб ўйнаса қуш каби парвози бор.

Базм элининг ҳар маҳал сеҳр ила мафтун этар,
Лобару бебок ўзи эркалигу, нози бор.

Ялласида авж этар, англаса ким тўхтагай,
Сози билан жўр бўлиб куйласа овози бор.

Ҳусн жамолин кўриб ҳайрат олиб лол этар,
Бошдин-оёқ билмадим турфа пардози бор.

Кўрса Ҳабибий магар сўздан адашгай ҳамон,
Чунки қилур эҳтиёт орқада ғаммози бор.

САХОВАТИ

Ушшоқ элига раҳму карамдур саховати,
Юздан никобин олди бу айли иноятн.

Ким кўрса офарин, деди ҳусни жамолига,
Ҳар бир гўзалда бўлмади бундай назокати.

Нозик табассуми била ҳар кимга боқса гар,
Шайдо қилур ўзига бу ўткир заковати.

Сўзлар лазизу ёши қари ҳам ҳавас қилур,
Ким кўрса ҳам муҳаббат этар бу саловати.

Эркинлиги ўзига зарифона зийнати,
Бу шевани, бажаргали кўпдур маҳорати.

Мадҳ этдилар, элим ҳама ахлоқ адабда ҳам,
Чиқмас кишилар олдида андак шикояти.

Ҳар жойга ким етолса, Ҳабибий ҳам англагай,
Чўғ узра ёрини васфу ҳикояти.

КЕЛМАДИ

Келди бошимга қоронғу, моҳитобон келмади,
Барқ уриб яшнаб кулиб, хуршиди раҳшон келмади.
Нозанинларнинг ажойибдан-ажойиб нози бор,
Келсалар бўлгай эди, энг яхши меҳмон келмади.
Халқ аро Мажнун каби афсонаман ибратнамо,
Кетди дармону мадорим, жисм аро жон келмади.
Мунтазирлик заҳри оғзимда, кўзимда қонли ёш,
Чиқаётир сўнгги нафас, жонбахш жонон келмади.
Жумла инсон бир-бирига меҳрибонлик қарз экан,
Тарк этиб расми вафони, оқил инсон келмади.
Лоақал ўз ваъдасига бир амал қилмас экан,
Не сабабдур билмадим, ақлим паришон келмади.
Тушди бошимга ғаму ташвиш аламлар хилма хил,
Эй, Ҳабибий, марҳаматлик ул нигоҳбон келмади.

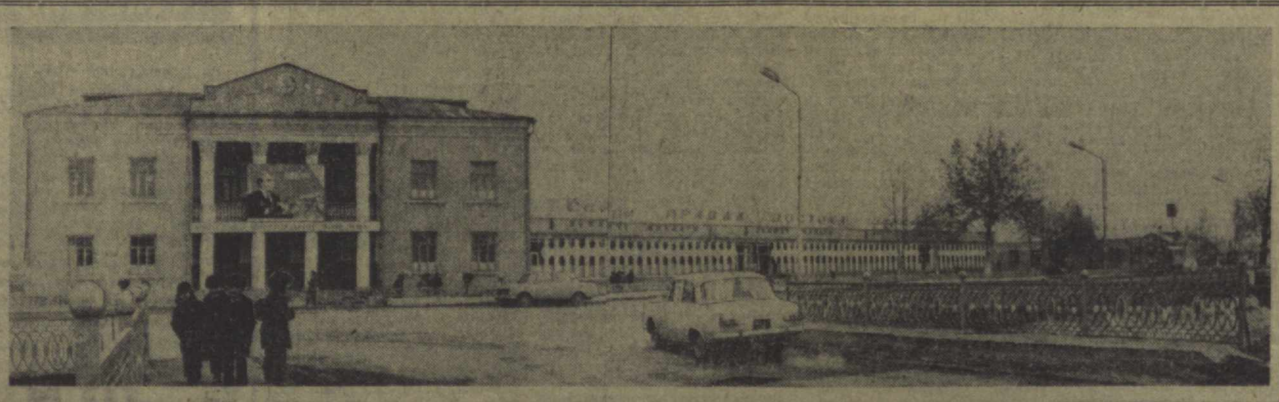

Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхози кун сайин ободонлашиб бораётир. Эски хуторлар ўрнида янги типдаги посёлкалар қад кўтаряпти. Болалар боғчаси, мактаб, савдо марказлари колхозчилар хизматида. Суратда: колхоз марказида қад кўтарган янги бинолар.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Қувноқ стартлар. 10.50 — Бўри галаси. Бадиий фильм. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Поэзия. 16.35 — Сувга сакраш бўйича халқаро мусобақа. 17.00 — Москва комсомолининг ишлари. 17.30 — Вероника. Бадиий фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Время. 20.10 — Кавказ асираси ёки Шурикнинг янги саргузаштлари. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Эрмитаж. Қишки сарой. 22.35 — Дунё воқеалари. 22.50 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Фильм-спектакль. 12.15 — Шеърият мухлисларига. 12.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Марияга аталган олмослар. Бадиий фильм. 14.15 — Замандас. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Ёшлик. 19.05 — Халқ жасорати. 19.30 — Ахборот. 19.45 — СССР халқ артисти Х. Зарипов. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССР Олий Советн сессияси қатнашчилари учун концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.55 — Математика. 21.55 — Она тили. 22.25 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — «Рубин» (Қозон).

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 — Қадрдон ўлка қўшиқлари. 9.30 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг хори ижро этади. 10.40 — «Лениннома» программаси. 12.10 — Гулла, яшна, қўриқ ўлка! 13.00 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 13.30 — Беш йиллик илғорлари. Сизлар учун. Концерт. 14.00 — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 18.30 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.45 — «Юность Узбекистана». 20.15 — Сўнгги ахборот. 21.00 — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 21.10 — Ўзбекистон ССР Олий Совети сессияси қатнашчилари учун концерт. 22.28 — «Она қалби». Радиопостановка.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИДА ҚИБРАЙ РАЙОН МАРКАЗИГА ЯНГИ АВТОМАТИК АЛОҚА ЙЎНАЛИШИ ОЧИЛДИ.

ҚИБРАЙ РАЙОН МАРКАЗИНИНГ КОДИ—295.

Номер териш тартиби: 8-295 + чақирилаётган абонентнинг беш рақамли номери.

Шаҳарлараро автоматик телефон алоқасидан Тошкент область шаҳарлари ва район марказларига чиқиш тартибини эслатиб ўтамиз:

Шаҳар ёки район марказининг номи	Код	Чақирилаётган абонентнинг телефон номери	Справкалар бюроси телефони
1	2	3	4
Оққўрғон	255	91XXX	91222
Олмалиқ	2610	XXXX	2222
Ангрен	2660	XXXX	2222
Оҳангарон	2640	XXXX	—
Бекобод	2910	XXXX	2222
Бўка	257	35XXX	—
Ғазалкент	274	21XXX	21409
Гулбаҳор	258	76XXX	—
Зафар	293	21XXX	21222
Калинин	297	54XXX	—
Қибрай	295	61XXX	61222
Пискент	254	96XXX	96260
Солдатский	256	72XXX	72222
Тўйтепа	276	XXXXX	21222, 21209
Чиноз	259	21XXX	21300
Чирчиқ	271	XXXXX	52222
Янгийўл	2600	XXXX	2222
Янгибозор	298	91XXX	91013

XXX белгилари сони — чақирилаётган абонент телефон номерининг сонини билдиради.

Шаҳарлараро автоматик телефон алоқасидан фойдаланиш тўғрисидаги справкаларни 39-49-10 ва 33-58-10 телефонлари бўйича олиш мумкин.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИЛАР СОСТАВИДАГИ
вакант вазифаларга
КАФЕДРАЛАР ВА ПРОБЛЕМ ЛАБОРАТОРИЯЛАР БЎЙИЧА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: гуманитар факультетларда фалсафа, гидробиология ва ихтиология, агрономия, ҳисоблаш математикаси, радиофизика;

доцентлар: янги ва энг янги тарих, тайёрлов бўлимида гуманитар фанлар, чет эл танқидчилиги ва адабиётшунослиги, физик география, қуруқлик гидрологияси, гуманитар факультетларда немис-француз тиллари, умуртқалилар зоологияси, тупроқшунослик, жисмоний тарбия;

катта ўқитувчилар: тайёрлов бўлимида табиий фанлар, инглиз филологияси, олий математика, геометрия, рус адабиёти, этнография, қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихи, граждан процесси ва меҳнат ҳуқуқи, рус тили;

ўқитувчилар: чет эллик гражданлар учун рус тили, тайёрлов бўлимида гуманитар фанлар, физик география, умумназарий фанлар, ижтимоий фанлар ва рус тили (чет эллик гражданлар учун тайёрлов факультети), жисмоний тарбия;

ассистент: умумий математика.

ПРОБЛЕМ ЛАБОРАТОРИЯЛАР БЎЙИЧА:

катта илмий ходимлар: авиацион метеорология (3 ўрин), чўкма формациялар ва чўкма конлар (4 — илмий даражасиз, 2 — илмий даражали);

кичик илмий ходимлар: ботаника боғи, ярим ўтказгичлар.

КОНКУРС МУДДАТИ — 5 АПРЕЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, 2-қават, 10-хона, кадрлар бўлими.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/III да **Келинлар қўзғолони,** 15/III да **Қиёмат қарз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/III да **Паранжи сирлари,** 15/III да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/III да **Отасининг қизи,** 15/III да **Чандиқлар.**

●

ЎЗБЕК ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ
22 мартда

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

ПРОГРАММА:

Соат 11.00 дан 12.00 гача — БИЛИМ ЮРТИ ТАРИХИ БИЛАН ТАНИШИШ.

Соат 12.00 дан 13.30 гача — КЛАССИК РАҚС ДАРСЛАРИНИ КЎРИШ.

Соат 14.00 дан 15.00 гача — ХАЛҚ-САҲНА, ЎЗБЕК, ЗАМОНАВИЙ БАЛ РАҚСЛАРИ ДАРСЛАРИНИ КЎРИШ.

Соат 16.00 да — КОНЦЕРТ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 31-уй. Телефонлар: 56-24-36, 56-33-27.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг бадиий коллективлари «Мақом» ансамблининг солисти

Толибжон МУЛЛАЖОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм—5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01856. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 61.